

Standardi kvalifikacija
i unapređivanje kvalitete
studijskih programa
odgajatelja i učitelja

***STANDARDI KVALIFIKACIJA I UNAPREĐIVANJE
KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA
ODGAJATELJA I UČITELJA***

***STANDARDI KVALIFIKACIJA
I UNAPREĐIVANJE KVALITETE STUDIJSKIH
PROGRAMA ODGAJATELJA I UČITELJA***

Uredile:

Jasna Krstović, Lidija Vujičić, Petra Pejić Papak

Rijeka, srpanj 2016.

***Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa
odgajatelja i učitelja***

Izdavač: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Za izdavača: Jasna Krstović

Urednice: Jasna Krstović, Lidija Vujičić, Petra Pejić Papak

Uredništvo: Dunja Anđić, Marinko Lazzarich, Anka Jurčević-Lozančić, Lidija Cvikić, Antonija Balić Šimrak, Antonia Ćurić, Akvilina Čamber Tambolaš, Željka Ivković, Veljko Grozdanić, Hana Grubišić Krmpotić

Izvršni urednik: Željko Boneta

Logo na naslovnici: Aljoša Brajdić

Lektor: Mateja Fumić

Grafička priprema i tisak: Tiskara Futura, Rijeka

Naklada: 100 komada

Rijeka, srpanj 2016.

<http://hkoprojektufri.uniri.hr/hr/>

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Sveučilišne knjižnice Rijeka pod brojem 131004002.

ISBN 978-953-7917-08-1

Ova publikacija izrađena je uz pomoć Europske unije. Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Učiteljskog fakulteta u Rijeci.

SADRŽAJ

1.	PREDGOVOR	5
2.	OSOBNNA KARTA PROJEKTA	9
2.1.	O Projektu	9
2.2.	Projektini tim	12
2.3.	Hodogram aktivnosti	14
2.4.	Mjerljivi ciljevi projektnih aktivnosti	25
3.	OKVIR ZA PROMIŠLJANJE PROJEKTOGA PRIJEDLOGA	27
4.	REZULTATI RADA NA PROJEKTNIM AKTIVNOSTIMA	33
4.1.	Standard zanimanja odgajatelja i standard zanimanja stručnoga suradnika odgajatelja	33
4.2.	Standardi kvalifikacija	44
4.2.1.	Standard cjelovite kvalifikacije za prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja	45
4.2.2.	Standard cjelovite kvalifikacije za odgajatelja magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja	59
4.2.3.	Standard cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja	74
5.	IMPLIKACIJE PROJEKTNIH REZULTATA NA UNAPREĐIVANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA ZA PRVOSTUPNIKE, MAGISTRE U RANOME I PREDŠKOLSKOME TE PRIMARNOME ODGOJU I OBRAZOVANJU	95
5.1.	Temeljna polazišta za unapređivanje kvalitete studijskih programa	96
6.	PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐIVANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA	99
6.1.	Struktura studijskih programa	99
6.2.	Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja	101

6.2.1. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja	102
6.2.2. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja	105
6.2.3. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFZG-a	109
6.2.4. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFZG-a	112
6.3. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra primarnoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja	116
ULOMCI IZ RECENZIJA	123
LITERATURA	128

1. PREDGOVOR

Priručnik *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja* nastao je kao rezultat rada na istoimenome projektu ostvarenom putem Poziva na dostavu projektnih prijedloga *Unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju uz primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira Operativnoga programa Razvoj ljudskih potencijala 2007. – 2013.* Europskoga socijalnog fonda.

Europski socijalni fond (ESF) jedan je od glavnih instrumenata Europske unije usmjeren na provedbu mjera za unapređivanje prilagodljivosti radnika i poduzeća, jačanje ljudskoga kapitala te pristupa i sudjelovanja na tržištu rada povećanjem socijalne uključenosti skupina u nepovoljnome položaju, sprečavanje diskriminacije, poticanje neaktivnih osoba na ulazak u tržište rada promičući načelo partnerstva, a osobito kroz reformu sustava obrazovanja kako bi se povećala mogućnost zaposlenja sudionika tržišta rada, relevantnost i kvaliteta inicijalnoga strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te visokoga obrazovanja, i kontinuirano unapređivanje kompetencija zaposlenika s ciljem stvaranja inovativnih ekonomija utemeljenih na znanju.

Odlukom Europske komisije (17. listopada 2013.) usvojen je Operativni program *Razvoj ljudskih potencijala* za pomoć u okviru cilja konvergencije u Hrvatskoj za programsko razdoblje od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2013. U okviru Operativnoga programa identificirano je pet prioriteta. Poziv na dostavu projektnih prijedloga *Unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju uz primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira* provodio se u okviru Prioriteta 3 Operativnoga programa *Razvoj ljudskih potencijala – Unapređenje ljudskoga kapitala u obrazovanju, istraživanju i razvoju.*

Motiv za prijavu projektnoga prijedloga Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci pronašao je u općem cilju navedenoga Poziva *Unapređivanje kvalitete visokoga obrazovanja kroz razvoj i provedbu HKO-a.*

Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) uspostavljen je kao ključan reformski instrument kojim se uređuje sustav kvalifikacija i osnova je za unapređiva-

nje kvalitete studijskih programa usklađivanjem sa standardima kvalifikacija, potrebama tržišta rada i cjeloživotnoga učenja. Osim reformske uloge u povezivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada, HKO utječe i na podizanje razine kvalitete obrazovanja.

Politika kvalitete Učiteljskoga fakulteta u Rijeci temelj je sveukupnoga djelovanje kojom iskazuje usmjerenost prema kontinuiranom promicanju visokih standarda kvalitete. Fakultet prepoznaje kvalitetu kao jednu od temeljnih vrijednosti te prihvaća međunarodna i nacionalna mjerila kvalitete u ocjenjivanju svih svojih djelatnosti. Na temelju svoje misije i vizije Fakultet se opredijelio za stalan razvoj kulture kvalitete studiranja, a posebno kroz neprekidni razvoj kvalitete studiranja na temelju europskih standarda i smjernica, nacionalnih i sveučilišnih kriterija te standarda kvalitete.

Pri tome je naglašena važnost razvoja studijskih programa temeljenih na rezultatima najnovijih znanstvenih istraživanja koji rezultiraju visokom razinom postignutih ishoda učenja ostvarenih izvedbom studijskih programa ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te primarnoga obrazovanja. Zalaganjem za kvalitetu kao *višedimenzionalan i dinamičan koncept u kojem se naglasak stavlja na udovoljavanje općeprihvaćenim standardima i očekivanjima društva u cjelini uz težnju za stalnim unapređenjem svih procesa i njihovih ishoda* Fakultet trajno prati i ispituje svoje postupke osiguravanja kvalitete kako bi sebi i drugima osigurao djelovanje u skladu s europskim i nacionalnim standardima za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju.

Priručnik *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja* slijedi sljedeću strukturu:

U prvome poglavlju izložene su osnovne informacije o Projektu, aktivnostima i tijeku provedbe primjenom metodologija HKO-a.

U drugome poglavlju prikazane su aktivnosti na kojima se temeljila provedba projektnih zadaća primjenom metodologije HKO-a.

U trećemu poglavlju dan je okvir za promišljanje projektnoga prijedloga.

U četvrtome poglavlju prikazane su aktivnosti vezane uz razvoj i izradu prijedloga standarda zanimanja, razvoj i izradu prijedloga cjelovitih kvalifikacija i unapređivanje postojećih studijskih programa/kurikuluma u skladu s HKO-om.

O implikacijama projektnih rezultata na unapređivanje kvalitete studijskih programa za prvostupnike, magistre u ranom i predškolskom i primarnom odgoju i obrazovanju bavili smo se u petome poglavlju.

U posljednjem su poglavlju prikazane preporuke za unapređivanje studijskih programa za obrazovanje magistara primarnoga obrazovanja te prvostupni-

ka i magistara ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja koji se izvode na ustanovama uključenima u rad na Projektu.

Implikacije rezultata rada na projektu *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja* višestruke su. U funkciji su stvaranja pretpostavki za kvalitetnu rekonstrukciju aktualnih studijskih programa primjenom metodologije HKO-a kao nedvojbeno snažnoga instrumenta za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju. Isto tako, s obzirom na to da su učiteljska i odgajateljska zanimanja utvrđena kao regulirane profesije u Republici Hrvatskoj¹ rezultati rada na Projektu sasvim će sigurno utjecati na osnaživanje djelatnosti u kojoj se ostvaruju i afirmirati kvalitetno obrazovanje kao pretpostavku jačanja profesionalnoga identiteta odgajatelja i učitelja. Želimo doprinijeti stvarnoj primjeni alata HKO-a kao snažnoga instrumenta osiguravanja kvalitete u visokome obrazovanju kroz uspostavu Registra standarda zanimanja i standarda kvalifikacija na kojima će se temeljiti *Okviri nacionalnih standarda kvalifikacija* obiju profesija kao podloge za stvaranje kvalitetnih sveučilišnih studijskih programa.

U radu na projektu *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja* sudjelovali su, uz projektni tim Učiteljskoga fakulteta u Rijeci, i partneri s Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nastavnici i studenti obiju ustanova, stručnjaci iz prakse, predstavnici tijela obrazovne politike te djelatnici Učiteljskoga fakulteta koji su pružili stručnu i administrativnu potporu projektu.

Zahvaljujemo svim sudionicima na predanoj podršci i stručnoj pomoći kojom su omogućili provođenje Projekta.

Voditeljica Projekta
prof. dr. sc. Jasna Krstović

---

¹ Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija – („Narodne novine“ broj 82/15)

2. OSOBNA KARTA PROJEKTA

2.1. O Projektu

Naziv projekta: *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja*

Nositelj projekta: Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet u Rijeci

Partner na projektu: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet²

Ukupna vrijednost projekta: 1.049.101,86 kn, od čega se 996.646,77 kn financira iz Europskoga socijalnog fonda i Državnoga proračuna Republike Hrvatske

Posredničko tijelo razine 1: Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta

Posredničko tijelo razine 2: Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih – Organizacijska jedinica za upravljanje strukturnim instrumentima (DEFKO)

Metodologija provedbe projekta uvjetovana je definiranim propozicijama projektnoga prijedloga *Unapređivanje kvalitete u visokome obrazovanju uz primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira Operativnoga programa „Razvoj ljudskih potencijala“ 2007. – 2013. Europskoga socijalnog fonda*

Opći cilj poziva na dostavu projekta prijedloga bio je:

- unapređivanje kvalitete visokoga obrazovanja kroz razvoj i provedbu HKO-a

---

² U dijelu izrade standarda zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja te razvoja standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika te magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Posebni ciljevi projekta su:

- izrada standarda zanimanja odgajatelja
- izrada standarda zanimanja stručnoga suradnika odgajatelja
- izrada standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te magistra primarnoga obrazovanja
- unapređivanje postojećih studijskih programa ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te primarnoga obrazovanja
- unapređivanje kompetencija nastavnika primjenom kompetencijskoga pristupa koji u središte stavlja studente

Svrha projekta: doprinijeti unapređivanju kvalitete visokoga obrazovanja ranoga i predškolskoga te primarnoga odgoja i obrazovanja

Ciljane skupine na projektu: studenti i nastavnici Učiteljskoga fakulteta u Rijeci i Učiteljskoga fakulteta u Zagrebu

Pokazatelji provedbe (indikator):

- Broj razvijenih standarda zanimanja – dva:
  1. razvijeni standard zanimanja odgajatelja
  2. razvijeni standard zanimanja stručnoga suradnika odgajatelja
- Broj razvijenih standarda kvalifikacija – tri:
  1. Prijedlog standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika
  2. Prijedlog standarda cjelovitih kvalifikacija za magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja
  3. Prijedlog standarda cjelovitih kvalifikacija za magistra primarnoga obrazovanja
- Broj razvijenih studijskih programa temeljenih na ishodima učenja – pet:
  1. *Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja*
  2. *Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja*
  3. *Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFZG-a*
  4. *Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFZG-a*

5. *Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra primarnoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja*

- Broj nastavnika i suradnika koji je sudjelovao u specifičnim aktivnostima stručnoga usavršavanja:
nastavnika – 125
studenata – 640

Projektne aktivnosti:

1. *Aktivnosti povezane s upravljanjem provedbom Projekta*
2. *Aktivnosti povezane uz:*
  - 1.1. Razvoj i izradu standarda cjelovitih kvalifikacija
  - 1.2. Razvoj i izradu standarda zanimanja
  - 1.3. Unapređivanje postojećih studijskih programa/kurikuluma u skladu s HKO-om
3. *Aktivnosti povezane s informiranjem javnosti i vidljivošću.*

2.2. Projektni tim³

IME I PREZIME	FUNKCIJA
prof. dr. sc. Jasna Krstović	voditeljica Projekta
izv. prof. dr. sc. Željko Boneta	projektni koordinator
izv. prof. dr. sc. Lidija Vujičić	voditeljica radne skupine RPOO-a
doc. dr. sc. Petra Pejić Papak	voditeljica radne skupine US-a
izv. prof. dr. sc. Anka Lozančić	koordinatorica partnera
izv. prof. art. Antonija Balić Šimrak	članica radne skupine partnera RPOO-a
doc. dr. sc. Lidija Cvikić	članica radne skupine partnera RPOO-a
Akvilina Čamber Tambolaš, asistentica	članica radne skupine RPOO-a
Željka Ivković, asistentica	članica radne skupine RPOO-a
doc. dr. sc. Dunja Anđić	članica radne skupine US-a
Antonija Ćurić, asistentica	članica radne skupine US-a
doc. dr. sc. Marinko Lazzarich	koordinator za osiguravanje kvalitete
doc. dr. sc. Jasminka Mezak	web-administratorica
Hana Grubišić Krmptić, mag. prim. educ.	administratorica Projekta
Veljko Grozdanić, dipl. iur.	koordinator za pravna pitanja
Jadranka Žic Veletanlić, dipl. oec.	koordinatorica za financijska pitanja
Helena Smokrović, upr. iur.	administrativna podrška
Josipa Prskalo, upr. iur.	administrativna podrška

³ U prijavi Projekta sudjelovala je asistentica Danijela Blanuša Trošelj, a u radu radne skupine US-a do 31. siječnja 2016. doc. dr. sc. Darko Lončarić.

19.6.2015. Potpisivanje ugovora u MZOS-u, Ministar znanosti, obrazovanja i sporta prof.dr.sc. Vedran Mornar, dekanica Učiteljskog fakulteta u Rijeci prof. dr.sc. Jasna Krstović i Mile Živčić, prof., ravnatelj Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih

24.6.2015. Prvi sastanak projektnog tima

13.7.2015. Dekanica UFRI prof.dr.sc. Jasna Krstović i dekan UNZG prof.dr.sc. Ivan Prskalo potpisuju Sporazum o partnerstvu

2.3. Hodogram aktivnosti

PROJEKTI TIM (SVD)	RADNA SKUPINA RPOO-a	RADNA SKUPINA US-a
--------------------	----------------------	--------------------

RASPORED PROVEDBE ELEMENATA

Početak provedbe aktivnosti (mjesec): 19. lipnja 2015.
 Trajanje provedbe: 13 mjeseci
 Kraj provedbe aktivnosti: 18. srpnja 2016.

Elementi Projekta (mjeseci realizacije)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Izrada <i>Prijedloga standarda zanimanja odgojatelja i stručnoga suradnika odgojatelja</i>													
Izrada <i>Prijedloga standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika te magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja</i>													
Razvoj i unapređivanje studijskih programa sveučilišne preddiplomske i diplomske razine u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju													
Izrada <i>Prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja</i>													
Unapređivanje postojećega studijskog programa Integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnoga Učiteljskog studija													
Promidžba i vidljivost													
Upravljanje Projektom i administracija													

Aktivnosti po mjesecima

DATUM	MJESEC, GODINA	SURADNICI U REALIZACIJI AKTIVNOSTI
	lipanj 2015.	
	raspisivanje natječaja i odabir administratora	
	grafički dizajn i izrada promotivnih materijala	
	izrada internetske stranice Projekta	
24. 6.	sastanak projektne grupa	
29. 6.	sastanak radne skupine US-a: studij dokumentacije – ispitivanje dosadašnje prakse	
	srpanj 2015.	
13. 7.	javno predstavljanje Projekta i potpisivanje <i>Sporazuma o partnerstvu – konferencija za medije</i>	
1. 7.	sastanak radne skupine RPOO-a	
8. 7.	sastanak riječkoga dijela radne skupine RPOO-a	
13. 7.	sastanak radne skupine RPOO-a	
20. 7.	sastanak radne skupine US-a: studij dokumentacije – ispitivanje dosadašnje prakse	
	rujan 2015.	
8. 9.	sastanak riječkoga dijela radne skupine RPOO-a	
14. 9.	obuka voditelja fokus-grupa	doc. dr. sc. Anita Lauri Korajlija
21. – 29. 9.	studijsko putovanje u Finsku radi primjera dobre prakse	
21. 9. – 27. 9.	studijsko putovanje u Finsku radi primjera dobre prakse	
10. 9.	sastanak radne skupine US-a: studij dokumentacije – ispitivanje dosadašnje prakse	
16. 9.	<i>Hrvatski kvalifikacijski okvir, tematska radionica za nastavnike</i>	Ivan Zorić, dipl. iur.

	listopad 2015.	
28. 10.	sastanak projektnoga tima	
12. – 14. 10.	fokus-grupe s potencijalnim poslodavcima (ravnateljima, stručnim suradnicima i odgajateljima) u Rijeci	Lucija Jančec, prof., Linda Frković Lenac, mag. praesc.edu., Jadranka Tomljanović, prof.
7. – 13. 10.	fokus-grupe s potencijalnim poslodavcima (ravnateljima, stručnim suradnicima i odgajateljima) u Zagrebu	Božica Žilić, prof., Helena Burić, prof., Edita Rogulj, prof.
12. 10.	<i>Razvoj karijere</i> , edukativna radionica za studente UFRI-ja	mr. sc. Gordan Đurović, v. pred., prodekan za opće poslove FFRI-ja
19. 10.	<i>Razvoj karijere</i> , edukativna radionica za studente UFZG-a	mr. sc. Gordan Đurović, v. pred., prodekan za opće poslove FFRI-ja
23. 10.	refleksivni praktikum s bivšim studentima UFRI-ja: Propitivanje ključnih poslova u standardu zanimanja za odgajatelja i stručnog suradnika odgajatelja	
23. 10.	refleksivni praktikum s bivšim studentima UFZG-a: Propitivanje ključnih poslova u standardu zanimanja za odgajatelja i stručnog suradnika odgajatelja	
7. 10.	<i>Učitelj – profesija?</i> , tematska radionica za nastavnike UFRI-ja	prof. dr. sc. Vlatka Domović, prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović
20. 10.	sastanak radne skupine US-a	
29. 10.	sastanak radne skupine US-a: razrada skupova ishoda učenja	

	studeni 2015.	
16. – 17. 11.	sastanak radne skupine RPOO-a: dovršavanje Prijedloga standarda zanimanja (Opatija)	
2. 11.	<i>Zanimanje odgajateljica u svijetlu tržišta rada</i> , radionica za nastavnike UFRI-ja	Jelena Pavičić, prof. voditeljica Službe za usklađivanje potreba tržišta rada i obrazovanja MRMS-a
2. 11.	<i>Zanimanje odgajateljica u svijetlu tržišta rada</i> , radionica za nastavnike UFZG-a	Jelena Pavičić, prof. voditeljica Službe za usklađivanje potreba tržišta rada i obrazovanja MRMS-a
5. 11.	sastanak radne skupine US-a: izrada prijedloga standarda kvalifikacije	
19. 11.	sastanak radne skupine US-a: izrada prijedloga standarda kvalifikacije	

	prosinac 2015.	
1. 12.	sastanak radne skupine RPOO-a: dogovor o izradi <i>Prijedloga standarda kvalifikacije</i>	
3. 12.	predstavljanje projekta na Nacionalnom vijeću za odgoj i obrazovanje RH	
7. 12.	<i>Novi trendovi u europskome prostoru visokoga obrazovanja: razumijemo li koncepte kompetencija i ishode učenja</i> <i>Uloga HKO-a u osiguravanju kvalitete visokoga obrazovanja</i> , radionice za nastavnike UFRI-ja	prof. dr. sc. Snježana Prijčić-Samaržija, prorektorica UNIRI-ja mr. sc. Ana Tecilazić Goršić, viša savjetnica u Odjelu za HKO
15. 12.	<i>Uloga HKO-a u osiguravanju kvalitete visokoga obrazovanja</i> , radionice za nastavnike u UFZG-a	mr. sc. Ana Tecilazić Goršić, viša savjetnica u Odjelu za HKO
14. 12.	<i>Koncepti kompetencija i ishoda učenja u studijskim programima - perspektiva studenata</i> , edukativna radionica za studente UFRI-ja	Aleksandar Šušnjar, predsjednik Studentskoga zbora UNIRI-ja
16. 12.	<i>Koncepti kompetencija i ishoda učenja u studijskim programima - perspektiva studenata</i> , edukativna radionica za studente UFZG-a	Aleksandar Šušnjar, predsjednik Studentskoga zbora UNIRI-ja
14. 12.	<i>Zapisivanje ishoda učenja u cjelovitoj kvalifikaciji magistra primarnoga obrazovanja</i> , tematska radionice s nastavnicima	izv. prof. dr. sc. Vesna Kovač
17. 12.	sastanak radne skupine US-a: analiza radionice s nastavnicima	

	siječanj 2016.	
22. 1.	Sastanak radne skupine RPOO-a: dovršavanje Prijedloga standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnog prvostupnika te magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja	
25. 1.	<i>Cjelovita kurikulumna reforma</i> , radionica za nastavnike UFRI-ja	dr. sc. Boris Jokić, voditelj ekspertne skupine za provedbu Cjelovite kurikulumne reforme
19. 1.	<i>Istraživanje znanja i kompetencija</i> , radionica za nastavnike UFZG-a	prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović
22. i 25. 1.	fokus-grupe: istraživanje o stavovima i potrebama studenata o ishodu učenja	
14. 1.	sastanak radne skupine US-a: analiza vanjske procjene Prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja vanjska procjena Prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije	prof. dr. sc. Vlatka Domović prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović

	veljača 2016.	
2. 2.	sastanak radne skupine RPOO-a	
17. –18.2.	sastanak radne skupine RPOO-a: rasprava o recenzijama vanjskih eksperata te ispravljjanje završnih dokumenata s obzirom na njihove preporuke (Ravna Gora) vanjska procjena Prijedloga standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika i magistra RPOO-a	izv. prof. dr. sc. Jurka Lepičnik Vodopivec, izv. prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević
8. 2.	edukacija voditelja fokus-grupa	doc. dr. sc. Anita Lauri Korajlija
11. 2.	sastanak radne skupine US-a: priprema fokus-grupa i analiza opterećenja studenata	
15. – 29.2.	fokus-grupe s učiteljima, stručnim suradnicima i ravnateljima u školama	voditelji dr. sc. Marko Turk, Amalija Juretić, mag. prim. educ.
21. i 23. 2.	<i>Evaluacija i samoevaluacija u kontekstu provedbe školske prakse</i> , tematska radionica za studente	Jasna Vukonić Žunić, mag. prim. educ.

	ožujak 2016.	
15. 3.	predstavljanje projekta na instituciji partnera UNIZG	
15. 3. 2.-3.3.	sastanak radne skupine RPOO-a: priprema provođenja evaluacije studentske prakse fokus-grupe s učiteljima, stručnim suradnicima i ravnateljima u školama	voditelji dr. sc. Marko Turk, Amalija Juretić, mag. prim. educ.
10. 3.	sastanak radne skupine US-a: analiza i interpretacija podataka fokus-grupa	
30. 3.	studijsko putovanje u Ljubljanu radi primjera dobre organizacije stručne prakse studenata	

	travanj 2016.	
11. 4.	sastanka projektnoga tima	
18. 4.	sastanak radne skupine RPOO-a: priprema protokola za provođenje fokus-grupa	
26. 4.	evaluacija studentske prakse - UFRI	
27. 4.	evaluacija studentske prakse - UFZG	
28. – 30.4.	studijsko putovanje u Italiju (Reggio Emilia)	
15. 4.	sastanak radne skupine US-a: smjernice za unapređenje provedbe studentske prakse, zaključci i preporuke za unapređenje kvalitete studijskoga programa	
11. – 15.4.	anketno istraživanje: ispitivanje i evaluacija školske prakse studenata	

	svibanj 2016.	
10. 5.	sastanak radne skupine RPOO-a: zaključci o rezultatima evaluacije studentske prakse i izrada preporuka za model dobre studentske prakse	
11. 5.	<i>Vještine korištenja softvera za montažu u svrhu provođenja videorefleksije u sklopu studentske prakse, radionice za studente</i>	Dejan Ljubobratović, prof.
18. 5.	<i>Vještine korištenja softvera za montažu u svrhu provođenja videorefleksije u sklopu studentske prakse, radionice za studente</i>	Dejan Ljubobratović, prof.
19. 5.	sastanak radne skupine US-a: izvještaj i preporuke za usklađivanje studijskoga programa US-a s Prijedlogom standarda kvalifikacija	

	lipanj 2016.	
1. 6.	sastanak projektne grupa	
2. 6.	predstavljanje projekta na Fakultetu za odgone i obrazovne znanosti u Osijeku	
3. 6.	predstavljanje projekta na 5. Međunarodnom stručno-znanstvenom skupu za djelatnike u ranom i predškolskom odgoju u Osijeku	
13. 6.	<i>Novi mediji u suvremenome obrazovanju, radionica za nastavnike UFRI-ja</i>	prof. dr. sc. Pero Lučin, rektor UNIRI-ja
16. – 17. 6.	sastanak radne skupine RPOO-a i US-a: prijedlozi studijskih programa (Fužine)	
20. 6.	sastanak radne skupine US-a: zaključci	

	srpanj 2016.	
1. 7.	<i>Novi mediji u suvremenom obrazovanju, radionica za nastavnike UFZG-a</i>	Sandra Kučina Softić, pomoćnica ravnatelja SRCE-a
18. 7.	sastanak projektne grupa	
18. 7.	završna konferencija, prikaz ostvarenih rezultata, informiranje javnosti i medija o Projektu	

21.-27.9.2015. Studijski posjet Finskoj

12.-14.10.2015. Fokus grupe s poslodavcima

23.10.2015. Refleksivni praktikum na UFZG

*16.-17.11.2015.
Finalizacija
Prijedloga standarda
zanimanja (Opatija)*

14.12.2015. Radionica s nastavnicima UFRI

*25.1.2016.
Predavanje dr.sc.
B. Jokića*

17.-18.2.2016. Sastanak radne grupe RPOO (Ravna Gora)

2.3.2016. Fokus grupa s ravnateljima osnovnih škola

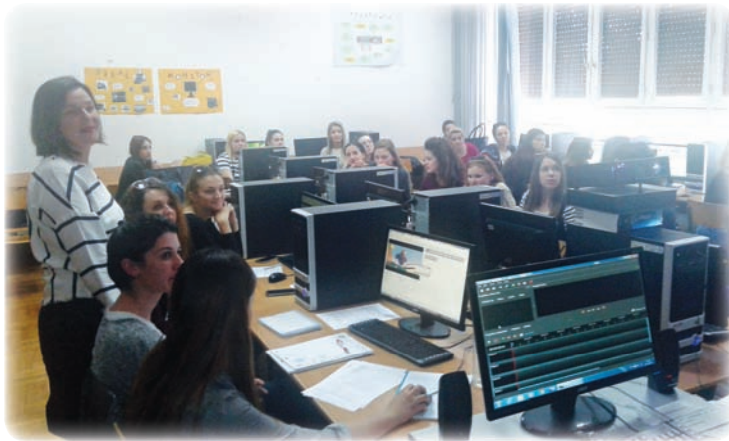

30.3.2016. Studijski posjet radne grupe US Ljubljani

28.-30.4.2016. Studijsko putovanje radne grupe RPOO u Italiju (Reggio Emilia)

*18.5.2016. Radionica
za studente UFZG*

*19.5.2016.
Sastanak radne
grupe US*

*13.6.2016.
Predavanje rektora
UNIRI prof.dr.sc. P.
Lučina*

2.4. Mjerljivi ciljevi projektnih aktivnosti

Aktivnosti povezane s upravljanjem provedbom Projekta

1. izabran administrator (1) na puno radno vrijeme
2. pozivi na sastanke, fotografije, 5 potpisnih lista sudionika i 5 zapisnika proizašlih sa sastanaka
3. pripremljeni redovni sadržajni i financijski izvještaji/zahtjevi za nadoknadom sredstava
4. zapisnici sastanaka radnih skupina, fotografije, izvještaji sa studijskih putovanja, evaluacijske liste, potpisne liste
5. kvalitetna komunikacija s partnerom i suradnicima – ostvarene aktivnosti i ciljevi Projekta
6. sistematična i uredna projektna dokumentacija, odobreni periodični izvještaji, redovito izvještavanje o aktivnostima na internetskoj stranici Projekta
7. evaluacijske liste, kvalitetno upravljanje aktivnostima i pravovremeno osmišljavanje komunikacijskih strategija te rješavanje komunikacijskih šumova, izvještaji osobe za kvalitetu i tima vanjskoga vrednovanja Projekta

Aktivnosti povezane uz razvoj i izradu standarda cjelovitih kvalifikacija, razvoj i izradu standarda zanimanja te unapređivanje postojećih studijskih programa/kurikuluma u skladu s HKO-om

1. zapisnici sa sastanaka radne skupine 2. izrada dvaju prijedloga standarda zanimanja s obrazloženjem, triju prijedloga standarda cjelovitih kvalifikacija 3. evaluacijski listići i popisne liste s radionica 4. izvještaji sa studijskih putovanja 5. materijali pripremljeni za radionice 6. materijali pripremljeni za refleksivne praktikume	7. izvještaji o rezultatima istraživanja sa studentima 8. izvještaji o rezultatima istraživanja s bivšim studentima 9. snimke i transkripti fokus-grupa 10. izvještaj o rezultatima fokus-grupa 11. recenzije prijedloga standarda kvalifikacija

*Aktivnosti povezane s informiranjem
javnosti i vidljivošću*

1. broj odazvanih medija, objavljenih članaka i priloga, fotografije i tekst na internetskim stranicama Projekta
2. broj distribuiranih letaka, ostvareni kontakti
3. broj priopćenja u medijima, ostvareni kontakti
4. broj sudionika okrugloga stola po kategorijama (studenti, nastavnici...), evaluacije sudionika i gostiju okrugloga stola
5. broj posjeta internetske stranice, ostvareni kontakti, objavljeni sadržaji
6. izrada priručnika
7. distribucija priručnika u tiskanome obliku, broj preuzimanja elektroničkoga oblika priručnika, objavljeni radovi u priručniku, broj suradnika uključenih u stvaranje priručnika, tekstovi u medijima
8. broj prisutnih sudionika ciljnih skupina, broj odazvanih medija, evaluacije sudionika, tekstovi u medijima
9. distribucija audiovizualne produkcije, broj suradnika uključenih u izradu produkcije

**Na riječkom UF projekt o standardima
kvalifikacija i unapređivanju kvalitete
studijskih programa**

U okviru poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije i Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci nositelj je projekta *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja*. Voditeljica projekta je prof. dr. sc. Jasna Krstović, dekanica Učiteljskog fakulteta u Rijeci. Projekt je krenuo u realizaciju 19. lipnja 2015. u trajanju od 13 mjeseci sa svrhom unapređenja kvalitete visokoga obrazovanja u području ranoga i predškolskoga te primarnog odgoja i obrazovanja.

Projektni ciljevi uključuju:

- izradu standarda zanimanja za odgajatelja i odgajatelja stručnog suradnika
- izradu cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnog prvostupnika i magistra ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i magistra primarnog obrazovanja
- unapređenje postojećih studijskih programa u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i primarnog obrazovanja
- unapređenje kompetencija nastavnika primjenom kompetencijskog pristupa koji u središte stavlja studente.

Partner na projektu je Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Više informacija o projektu možete naći na web stranici: <http://hkoprojektufri.uniri.hr/hr/>

*Informacija o projektu u časopisu "Dijete,
vrtić, obitelj" (80/81, 2016.)*

3. OKVIR ZA PROMIŠLJANJE PROJEKTOGA PRIJEDLOGA

Projekt *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja* višestruko je važan za Učiteljski fakultet u Rijeci i partnera Učiteljski fakultet u Zagrebu zbog činjenice da je realiziran u okviru Europskoga socijalnog fonda koji predstavlja glavni financijski instrument Europske unije za ostvarivanje strateških ciljeva politike zapošljavanja. Poznato je da Fond osigurava podršku europskim regijama koje su pogođene visokom stopom nezaposlenosti, a među njima je i Republika Hrvatska. O strategiji i proračunu ESF-a dogovaraju se i o njima donose odluku države članice Unije, Europski parlament i Europska komisija. Na toj osnovi planiraju se sedmogodišnji operativni programi koje donose države članice s Komisijom, a operativne programe zatim implementiraju razne organizacije javnoga i privatnoga sektora.

Prijavom na poziv Europskoga socijalnog fonda, Učiteljski fakultet u Rijeci uspješno je iskoristio mogućnost korištenja sredstava strukturnih fondova u skladu s institucionalnim ciljevima i smjernicama koje se odnose na razvoj institucijskoga sustava kvalitete u domeni svoje temeljne djelatnosti – izvođenje preddiplomskih i diplomskih studija u ranome i predškolskome te primarnome odgoju i obrazovanju. Pri tom smo se posebno vodili činjenicom da je Projektni prijedlog Unapređivanje kvalitete u visokom obrazovanju uz primjenu Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira pokrenut na temelju ocjene da prilikom uvođenja novih programa usklađenih s Bolonjskom reformom u Hrvatskoj nisu definirani izlazni parametri, kao što su ishodi učenja studenata. Uz rijetke iznimke, novi studijski programi izrađeni su u okviru visokih učilišta bez posebnih konzultacija s drugim dionicima kao što su poslodavci, odgovarajuća državna tijela i drugi. Rezultat toga je izražena neujednačenost u kvaliteti različitih programa, u njihovom prihvaćanju od strane tržišta rada kao i u njihovom općem doprinosu društvu.

Navedena se je ocjena u velikoj mjeri odnosila i na studijske programe koji se izvode na Učiteljskome fakultetu u Rijeci te smo prijavu na Projekt ocijenili kao priliku za njezino poboljšanje.

Posebno smo bili motivirani mogućnošću korištenja *Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira* (HKO) kao alata za ujednačavanje kvalitete studijskih programa. To je važno iz više razloga jer se radi o ključnome reformskom instrumentu kojim se uređuje sustav kvalifikacija uz unapređenje studijskih programa usklađenih sa standardima kvalifikacije i njihovih sastavnih dijelova te skupova ishoda učenja s ciljem podizanja kvalitete. Njime su postavljeni jasni kriteriji skupa kompetencija koje se stječu po završetku obrazovanja za kvalifikaciju određene razine.

HKO implicira hrvatsku obrazovnu tradiciju, obuhvaća sadašnje stanje te potrebe razvoja gospodarstva, pojedinca i društva u cjelini. Istovremeno uvažava odrednice *Europskoga kvalifikacijskog okvira*, europske smjernice i međunarodne propise, što je dio vanjske politike Republike Hrvatske. Izgradnja konkurentnoga europskog (time i hrvatskoga) gospodarskog prostora zahtijeva pokretljivost kompetencija (što uključuje i pokretljivost građana) te njihovo prepoznavanje i korištenje na dobrobit radnika, poslodavaca i cijele zajednice. HKO predstavlja jedinstven sustav koji omogućuje da se ishodi učenja mjere i uspoređuju jedni s drugima, a ima jednostavnu temeljnu građu te sadržava cjelovit i minimalan broj osnovnih elemenata. Važnost se HKO-a ogleda i u kvalitetnijem povezivanju potreba tržišta rada s provođenjem obrazovnih programa te u vrednovanju svih ishoda učenja. HKO daje temelj za razumijevanje i transparentan pregled postojećih kvalifikacija, njihov međusobni odnos te razvoj novih kvalifikacija. Treba reći da se sveobuhvatno usustavljivanje kvalifikacija odnosi na sve kvalifikacije koje pojedinac ima, neovisno o načinu na koji ih je stekao (formalno i informalno). To može voditi do učinkovitijega povezivanja potreba tržišta rada s obrazovnom ponudom i vrednovanjem njezinih ishoda. Uvođenje kompetencijskoga pristupa i naglašavanje ishoda učenja novost je koja mijenja pristup dosadašnjem planiranju i programiranju odgojno-obrazovnoga procesa, a predstavlja osnovu za uvođenje svake pojedine kvalifikacije. Skupovi ishoda učenja predstavljaju „najmanji cjelovit skup povezanih ishoda učenja iste razine, obujma i profila“ (*Zakon o Hrvatskome kvalifikacijskom okviru*, 2013: 7).

Imajući to na umu, Pravilnik o Registru *Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira* (2014) definira postupak upisa standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i skupova ishoda učenja u Registar. Pri tome, standardi kvalifikacije trebaju biti usklađeni sa standardima zanimanja što će rezultirati time da su obrazovnim institucijama jasni zahtjevi o tome koje kompetencije trebaju studenti steći za određenu kvalifikaciju. Stoga, svaki studijski program treba imati jasne i mjerljive ishode učenja usmjerene na stvarnu provjeru usvojenosti istih. Takvi ishodi učenja trebaju biti potvrđeni odgovarajućom kvalifikacijom koja je upisana u Registar HKO-a.

Osim reformske uloge u povezivanju obrazovanja s potrebama tržišta rada, HKO utječe i na podizanje razine kvalitete obrazovanja. Podloga je za razvoj unutarnjega i vanjskoga sustava osiguravanja kvalitete kojim se osigurava da se programom propisani ishodi učenja stječu i provjeravaju na kraju obrazovnoga procesa. Stoga će samo oni obrazovni programi koji su usklađeni sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a imati pravo na korištenje njegove oznake i razine, odnosno pravo na izravno povezivanje s razinama *Europskoga kvalifikacijskog okvira (European Qualifications Framework, EQF)*.

Na temelju toga definirali smo **projektnu ideju**: razvoj prijedloga standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika te magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja i magistra primarnoga obrazovanja. U skladu s tim uskladiti i unaprijediti kvalitetu studijskih programa s obzirom na ishode učenja i potrebe tržišta rada. Osim toga, Projektom je obuhvaćena izrada prijedloga standarda zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja.-

Postojalo je nekoliko razloga za promišljanje tako definirane projektne ideje. Prije svega, visoka učilišta koja izvode predmetne studijske programe nisu dovoljno usuglašena i ograničena su specifičnostima svoje neposredne sveučilišne okoline zbog tradicije ili paradigmi od kojih polaze pri izradi studijskih programa i kvalifikacija. Osim toga, na visokim učilištima studenti su nedovoljno uključeni u proces unapređenja studijskih programa kako u komunikaciji s bivšim studentima tako i u stalnome te organiziranome praćenju njihova profesionalnog razvoja.

Nadalje, ustaljeno je shvaćanje da se prvostupnici i magistri završetkom studija zapošljavaju samo u ustanovama za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te osnovnim školama pa postoje neistražene zone mogućega zapošljavanja unutar javnoga i privatnoga sektora iz čega je vidljivo da ne postoji dovoljna razina komunikacije između visokih učilišta i potencijalnih poslodavaca. To za posljedicu ima to da visoka učilišta ne prate razvoj tržišta rada, a potencijalni su poslodavci nedovoljno informirani o novim spoznajama u odgojno-obrazovnim znanostima koje mijenjaju i razvijaju odgajateljsku i učiteljsku profesiju. Ovaj nerazmjer vidljiv je najviše u pogledu definiranja standarda zanimanja i standarda kvalifikacije magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Na ovome su se Projektu okupili ključni sudionici (visoka učilišta, studenti, bivši studenti, poslodavci) s ciljem izrade standarda zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja, standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika, magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te magistra primarnoga obrazovanja, kao i s ciljem unapređenja postojećih studijskih programa koji pripremaju za navedene kvalifikacije. Projektne ciljevi su

uključivali i stručno usavršavanje nastavnika zaposlenih na visokim učilištima uključenima u Projekt.

Projekt bi trebao pridonijeti ravnomjernijem razvoju visokoga obrazovanja u ranome i predškolskome te primarnome odgoju i obrazovanju na području cijele Hrvatske jer je prijavitelj, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, uz partnera Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ostvario suradnju i s drugim sličnim visokim učilištima u državi kroz predstavljanje rezultata Projekta, ali i neprekidno radio na uspostavljanju bolje usklađenosti između studija za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te studija za primarno obrazovanje.

Projekt je rađen u skladu sa sljedećim dokumentima:

- Preporukama Europskoga parlamenta i Europskog vijeća iz 2008. godine o uspostavljanju *Europskoga kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje* (Službeni list EZ-a C 111, 6. 5. 2008.)
- Zaključcima Vijeća o modernizaciji visokoga obrazovanja (Službeni list EZ-a 2011/C 372/09)
- Zaključcima Vijeća o globalnoj dimenziji visokoga obrazovanja iz 2013. godine i Obrazovnom strategijom Europske unije *Obrazovanje i usavršavanje 2020. na razini Europske unije*
- *Strateškim planom 2014. – 2016. Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta*
- *Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije*
- *Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* (NN, 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13. i 139/13) i *Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru* (NN, 22/13)
- *Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (NN 45/09).

Ciljane skupine na Projektu bili su studenti preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja te integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija primarnoga obrazovanja te nastavnici Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, visokih učilišta uključenih u Projekt.

Studenti uključeni u Projekt pretežito su ženskoga spola u dobi od 18 do 24 godine i ukupno ih ima oko 2330. Za vrijeme studiranja studenti kao ključne probleme u nastavi ističu nedovoljnu povezanost ishoda učenja sa zahtjevima rada u budućoj struci te nedostatak kvalitetne studentske prakse koja bi im omogućila jačanje vještina, primjenu teorijskoga znanja u praksi i susret sa stvarnim situacijama iz struke koje bi ih na vrijeme pripremile za rad. Zbog navedenoga

se studenti pri kraju ili po završetku studija sve češće odlučuju na volonterski angažman iz instrumentalnih razloga jer ga vide kao sredstvo proširivanja stečenih kompetencija i osobne profesionalne mreže.

Studenti se po završetku studija u pravilu zapošljavaju u javnome sektoru, u ustanovama predškolskoga odgoja i u osnovnim školama. U ostalim područjima javnoga sektora, ali i privatnome sektoru, nisu dovoljno prepoznati u smislu svojih kompetencija, što je posljedica određenih zastarjelih shvaćanja odgajateljske i učiteljske profesije s jedne strane i loše komunikacije između visokih učilišta i potencijalnih poslodavaca s druge. Također, u Hrvatskoj još uvijek ne postoje sveučilišni poslijediplomski studiji za daljnji razvoj njihove kvalifikacije stečene na diplomskoj sveučilišnoj razini.

U studenata postoji snažan interes za unapređivanjem kvalitete studijskih programa, osobito studentske prakse u svrhu boljšega izgrađivanja profesionalnih kompetencija i bržega pronalaženja zaposlenja. Zbog toga im je potrebna jaka institucionalna i financijska podrška kako bi zajednički s nastavnicima visokih učilišta uspjeli ostvariti svoje ciljeve i potrebe.

Adresiranjem navedenih problema studenata Projekt je izravno pridonio ispunjenju ciljeva poziva, prije svega onim dijelovima koji se odnose na razvoj i unapređivanje postojećih studijskih programa te razvoj i primjenu kompetencijskoga pristupa koje u središte stavlja studente. Aktivnosti kojima se to postiglo uključivale su istraživanje stavova studenata o postojećim studijskim programima, istraživanje potreba potencijalnih poslodavaca, evaluaciju studentske prakse kroz fokus-grupe, refleksivne rasprave i dokumentiranje, edukativne radionice za studente završnih godina te susrete i razmjenu iskustava sadašnjih studenata s članovima alumnijske u sklopu refleksivnoga praktikuma. Rezultati i izvještaji proizašli iz svih navedenih aktivnosti korišteni su na sastancima radnih skupina u svrhu izrade standarda zanimanja i standarda cjelovitih kvalifikacija te unapređenja postojećih studijskih programa.

Prijavitelj i partner Projekta planiraju i dalje raditi na unapređivanju kvalitete postojećih studijskih programa te će obavljati aktivnosti evaluacije i usavršavanja studijskih programa te studentske prakse, ostvarivati daljnju komunikaciju s članovima alumnijske i poslodavcima putem refleksivnih praktikuma te predstavljati rezultate Projekta.

Druga ciljane skupine bili su nastavnici Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci i Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nastavnici ovih visokih učilišta su pretežito stručnjaci iz područja odgojno-obrazovnih znanosti. Specifični su u odnosu na nastavnike visokih učilišta drugih znanstvenih područja u tome što već imaju znanja o kompetencijama i ishodima učenja, odnosno dobar

dio njih su i stručnjaci za ta pitanja. Procjena je da su najmanje informirani i educirani o standardima zanimanja i potrebama tržišta rada, odnosno njihove povezanosti sa standardima kvalifikacija i studijskim programima. Zato su se u sklopu Projekta provodile radionice stručnoga usavršavanja za nastavnike iz navedenoga područja. Kroz istraživačko-evaluacijske aktivnosti, stavovi i iskustva nastavnika uzeta su kao relevantne informacije u procesu izrade standarda cjelovitih kvalifikacija i unapređivanja postojećih studijskih programa.

4. REZULTATI RADA NA PROJEKTNIM AKTIVNOSTIMA

4.1. Standard zanimanja odgajatelja i standard zanimanja stručnoga suradnika odgajatelja

Standard zanimanja je skup normativa kojima se određuje sadržaj strukovne kvalifikacije na određenoj razini složenosti i određuju potrebna znanja, vještine te strukovne kompetencije ili se utvrđuju poslovi i aktivnosti unutar tih poslova te kompetencije potrebne za njihovo obavljanje onako kako ih iskazuje tržište rada, a u funkciji je izradbe standarda kvalifikacije i studijskih programa/kurikuluma. Ujedno predstavlja svojevrsan koncept koji osigurava da kvalifikacije imaju podlogu u potražnji na tržištu rada. Iskazuje se popisom svih poslova koje pojedinac obavlja u određenome zanimanju i popis kompetencija potrebnih za njihovo uspješno obavljanje.

Standard zanimanja rezultat je dogovora između svih relevantnih sudionika na tržištu rada i obrazovanja o optimalnome sadržaju pojedinoga zanimanja te o znanjima i vještinama uz pripadajuću samostalnost i odgovornost (kompetencijama).

Standardi zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja izrađeni su na osnovi analitičkih podataka o potrebama tržišta rada Ministarstva rada i mirovinskoga sustava. Kako smo ocijenili da su oni pretežito u funkciji praćenja postojećega stanja u opsegu navedenoga zanimanja, a nedovoljno u funkciji planiranja njegovoga daljnjeg razvoja, navedene analitičke podloge razvojno su prilagođene (u određenim granicama) ciljevima Projekta. To se posebno odnosilo na izradu standarda zanimanja odgajatelja stručnoga suradnika. Provedbom ankete među poslodavcima željeli smo analizirati potrebe tržišta rada za stručnim suradnikom odgajateljem. Držimo da se radi o novome zanimanju koje obuhvaća poslove i zadaće koji funkcioniraju kao svojevrsni odgovori na zahtjeve za fleksibilnijim i kompleksnijim razumijevanjem rada s djecom od šest mjeseci do polaska u školu. Istovremeno, njima se afirmira novi prostor rada za profesionalca u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju jer premošćuju i povezuju rad u vrtićkoj skupini s upravljačkim aktivnostima, aktivnostima vođenja Projekata i aktivnostima sudjelovanja u stvaranju obrazovnih politika.

Zbog toga je ovo istraživanje bilo razvojno funkcionalno i cilj mu je bio nadopuniti i proširiti analize potreba tržišta rada na stručnoga suradnika odgajatelja. Dobivene podatke prema zadanoj, gore opisanoj proceduri, propitali smo kroz deset fokus-grupa, odnosno ukupno 50 potencijalnih poslodavaca u Zagrebu i Rijeci. Cilj je razgovora bio provjera i relevantnost elemenata standarda zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja koje su predložili članovi radne skupine. Glavni kriteriji kvalitete standarda zanimanja jesu u njihovoj povezanosti sa stvarnom situacijom na nekome radnom mjestu te povezanost s potrebama i očekivanjima obrazovnoga sustava u izradi smjernica obrazovnih programa.

U svrhu završavanja prijedloga standarda zanimanja stručnoga suradnika odgajatelja pripremljen je anketni upitnik za bivše studente diplomskoga sveučilišnog studija. Anketiranjem smo obuhvatili 26 bivših studenata Učiteljskoga fakulteta u Rijeci i 24 bivša studenta Učiteljskoga fakulteta u Zagrebu. Za potrebe daljnjeg pojašnjenja izrade prijedloga standarda zanimanja stručnoga suradnika odgajatelja, izdvajamo samo one poslove za koje su naveli da ih njihovi poslodavci ne prepoznaju i ne traže od njih, a oni su ih tijekom studiranja stekli. Nadređeni ne prepoznaje i ne traži:

- evaluaciju integriranoga kurikuluma
- primjenu akcijskih istraživanja u praksi
- primjenu etnografskih istraživanja u praksi
- primjenu anketnih istraživanja u praksi
- vođenje stručne skupine odgajatelja
- suradnju unutar radnoga kolektiva
- kritičko praćenje nove znanstveno-stručne literature
- primjenu novih spoznaja u praksi
- suradnju s visokoškolskim ustanovama
- sudjelovanje u stvaranju obrazovne politike u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju
- sudjelovanje u radu državnih tijela ili tijela lokalne i regionalne samouprave u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju
- profesionalno umrežavanje
- izradu znanstvenih i stručnih radova
- sudjelovanje u radu visokoškolskih ustanova
- demonstriranje sposobnosti vođenja u interdisciplinarnome timu stručnjaka.

To su ukratko bili razlozi bavljenja izradom prijedloga standarda zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja, kao i educiranjem dviju ciljnih skupina, nastavnika o potrebama tržišta rada i njihovom povezanošću s

oblikovanjem ishoda učenja. Prijedlog standarda zanimanja povezan je s izradom prijedloga standarda cjelovitih kvalifikacija za sveučilišnoga prvostupnika te magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, unapređivanjem postojećih studijskih programa u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju te unapređivanjem kompetencija nastavnika primjenom kompetencijskoga pristupa koji u središte stavlja studente.

Standard zanimanja odgajatelja i stručnoga suradnika odgajatelja

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
1.	<p>1. Sudjelovanje u izradi godišnjeg plana i programa rada i kurikuluma dječjeg vrtića i predškole</p> <p>2. Planiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa (dnevno, tjedno, mjesečno, godišnje)</p>	<p>- Poznavati zakonsku regulativu u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju</p> <p>- Provesti godišnji plan i program na osnovi praćenja i prepoznavanja potreba djeteta</p> <p>- Primijeniti suvremene modele inkluzivnog odgoja i obrazovanja</p> <p>- Planirati dnevne, tjedne, mjesečne i godišnje aktivnosti na osnovi praćenja i prepoznavanja potreba i interesa djeteta</p> <p>- Sudjelovati u procesu razvijanja refleksivnih vještina, sposobnosti praćenja i vrjednovanja djetetova načina učenja i rješavanja problema u različitim situacijama</p>	<p>- Sudjelovati u timskom radu sa stručnim suradnicima i ravnateljem ustanove pri izradi godišnjeg plana i programa, kurikuluma dječjeg vrtića i predškole</p> <p>- Sudjelovati u izradi individualiziranih inkluzivnih programa</p> <p>- Demonstrirati znanje u promatranju, dokumentiranju i procjeni djetetovih aktivnosti i mogućnosti kao pretpostavci konstrukcije integriranog kurikuluma u smislu odgovora na njegove razvojne i odgojno-obrazovne potrebe</p> <p>- Unaprjeđivati kvalitetu odgojno-obrazovne prakse (pro)vodenjem refleksivnih praktikuma u vlastitoj ustanovi i/ili mreži međusobno povezanih ustanova (vođenje, usmjeravanje i pomoć drugim odgajateljima u razvijanju njihovih refleksivnih umijeća i unaprjeđivanju njihove refleksivne prakse)</p>
3.	3. Osmišljavanje prostora, materijalnih, vremenskih i ostalih uvjeta za provođenje odgojno-obrazovnog procesa	<p>- Kreirati prostorno-materijalno okruženje u skladu s potrebama i interesima djeteta</p> <p>- Realizirati fleksibilan vremenski ritam življenja djece u dječjem vrtiću i odvijanja različitih aktivnosti s ciljem zadovoljavanja potreba i interesa svakog djeteta</p>	
4.	4. Razvijanje i vođenje tima u ustanovi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (RPOO)	<p>- Aktivno sudjelovati u timskom radu</p> <p>- Demonstrirati vještine kvalitetnog rješavanja problema, kooperacije i komunikacije</p>	<p>- Poznavati proces i modele grupnog djelovanja i kreiranja timskog identiteta</p> <p>- Demonstrirati vještine vođenja i kvalitetne komunikacije</p> <p>- Postaviti ciljeve i norme tima, aktivirati temeljne vrijednosti tima</p> <p>- Razvijati međusobno povjerenje i grupnu koheziju u timu</p> <p>- Poticati i razvijati spremnost, otvorenost i motiviranost za rad u interdisciplinarnom timu</p>

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
2. Priprema radnog mjesta	<p>1. Planiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog konteksta</p> <p>2. Osmišljavanje, priprema i izrada poticaja</p> <p>3. Planiranje i priprema aktivnosti</p> <p>4. Uređenje centara aktivnosti</p>	<p>- Demonstrirati sposobnost kreiranja i obogaćivanja odgojno-obrazovnog konteksta uvažavajući pri tom dječje sposobnosti, potrebe i interese i na tim osnovama ostvarivati i vrednovati integriranu odgojno-obrazovnu praksu</p> <p>- Osmisliti i pripremiti prostor za početak odgojno-obrazovnog procesa</p> <p>- Osmisliti i izraditi poticaje</p> <p>- Organizirati aktivnosti</p> <p>- Poticati raznovrsne samoinicirajuće i samoorganizirajuće aktivnosti djece</p> <p>- Kontinuirano promišljati, osmišljavati i mijenjati prostorno-materijalno okruženje (promjene u organizaciji prostora, centara aktivnosti i materijala) u skladu s uočenim interesima i potrebama djece</p>	

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
3. Operativni poslovi vezani za zanimanja / radno mjesto	1. Realizacija odgojno-obrazovnog procesa (neposredni rad; individualni i grupni pristup) 2. Vođenje programa predškole 3. Realizacija posebnih odgojno-obrazovnih programa 4. Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa 5. Implementiranje i evaluacija integriranog kurikula u ukupnosti svih razvojnih područja	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeniti suvremene teorije dječjeg razvoja i učenja u integriranom kurikulumu - Pratiti i poticati individualni razvoj djeteta - Primijeniti koncepte interkulturalnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Demonstrirati višu razinu znanja, razumijevanja i praktične primjene najnovijih znanstvenih spoznaja o razvoju i učenju djeteta rane i predškolske dobi u integriranom kurikulumu - Pokazivati razumijevanje suvremenog djetinjstva na interdisciplinarnoj razini, poznavanjem i uvažavanjem psiholoških, kulturnih, povijesnih, socioloških i drugih spoznaja - Demonstrirati sposobnost vođenja na razini samostalnog i timskog rada u interdisciplinarnom timu stručnjaka koji djeluju u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju - Kreirati i izvoditi kurikulum predškole
4. Administrativni poslovi	1. Vođenje propisane pedagoške dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Izvoditi kurikulum predškole - Izvoditi posebne i alternativne odgojno-obrazovne programe i programe javnih potreba - Koristiti različite metode dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa - Vrednovati realizaciju godišnjeg plana i programa dječjeg vrtića na temelju dokumentacije - Demonstrirati znanje u promatranju i procjeni djetetovih aktivnosti i mogućnosti kao postavci za konstrukciju integriranog kurikula temeljenog na razvojnim i odgojno-obrazovnim potrebama djece - Identificirati ključne aspekte odgojno-obrazovnih potreba i formulirati strategiju za njihovo rješavanje u kineziološkom, umjetničkom, jezično-komunikacijskom, istraživačko-spoznajnom području - Voditi propisanu pedagošku dokumentaciju i evidenciju o djeci - Izraditi godišnje izvješće 	<ul style="list-style-type: none"> - Kreirati i voditi posebne i alternativne odgojno-obrazovne programe i programe javnih potreba - Demonstrirati višu razinu znanja u promatranju, dokumentiranju i procjeni djetetovih aktivnosti i mogućnosti kao pretpostavci za (su)konstruiranje kurikula u skladu s dječjom prirodom - Primjenjivati sposobnost kvalitativno više razine interpretacije i evaluacije znanstveno-istraživačkih podataka unutar profesionalnog polja rada

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
5. Komercijalni poslovi	<p>1. Promocija i prezentacija dječjeg vrtića u užoj i široj zajednici</p> <p>2. Poslovi menadžmenta u obrazovanju</p> <p>3. Odnosi s javnošću</p>	<p>- Prezentirati rad dječjeg vrtića roditeljima i lokalnoj zajednici</p> <p>- Predstaviti elemente rada dječjeg vrtića na raznim javnim manifestacijama, stručnim skupovima</p>	<p>- Predstaviti elemente rada dječjeg vrtića na raznim javnim manifestacijama, stručnim i znanstvenim skupovima</p> <p>- Prema potrebama različitih korisnika razvijati različite specijalizirane kraće programe</p> <p>- Razviti vještine organiziranja skupova, promocija, predstavljanja</p> <p>- Primijeniti specifična znanja o menadžmentu odgojno-obrazovnih ustanova</p> <p>- Demonstrirati poznavanje uloge odgojno-obrazovnih organizacija u hrvatskom i globalnom kontekstu</p> <p>- Prikupljati dodatna sredstva za rad dječjeg vrtića putem javnih natječaja, donacija i uslužnih djelatnosti</p> <p>- Primijeniti nove obrazovne tehnologije u upravljanju odgojno-obrazovnim organizacijama</p> <p>- Razvijati poslovnu učinkovitost na temelju istraživanja javnog mnijenja</p> <p>- Primijeniti osnovna pravila poslovne komunikacije</p> <p>- Koristiti procedure poslovnog i građanskog protokola kao standardiziranog oblika odnosa s javnošću putem medija, prezentacija i skupova</p> <p>- Pripremiti i plasirati poslovne informacije prema različitim korisnicima (npr. pisana promidžba, mrežne stranice dječjeg vrtića,...)</p>

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
6.	<p>Komunikacija i suradnja s drugima</p> <p>1. Komunikacija i suradnja unutar dječjeg vrtića</p> <p>2. Komunikacija i suradnja s roditeljima</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pokazati odgovarajuće prezentacijske i komunikacijske vještine: fleksibilnost, otvorenost, empatiju, asertivnost i aktivno slušanje - Demonstrirati profesionalnu odgovornost u svakodnevnom radu prema djeci i stručnjacima - Pripremiti i provoditi suvremene modalitete ili organizacijske forme za realizaciju partnerstva (kreativne radionice, grupni roditeljski sastanci, proslave, posjeti) - Informirati i konzultirati roditelje te iskazati empatiju u individualnom radu s djecom i roditeljima (skrbnicima) - Uspostaviti suradnju s roditeljima na partnerskoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> - Razumjeti utjecaj pojedinih aspekata roditeljstva i roditeljskih postupaka na djetetov razvoj i odgoj - Osigurati odgovarajuću institucionalnu i stručnu potporu roditeljstvu (edukacija i osnaživanje roditelja, organizirati i voditi obrazovne radionice, diskusijske grupe...) - Koristiti elemente savjetovanja u radu s roditeljima - Provoditi suvremene oblike partnerstva s roditeljima s ciljem njihovog uključivanja u (su)konstrukciju kurikuluma dječjeg vrtića - Koristiti suvremene tehnologije u komunikaciji s roditeljima
	<p>3. Komunikacija i suradnja s osnovnom školom</p> <p>4. Komunikacija i suradnja s lokalnom zajednicom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti suradnju na partnerskoj razini 	<ul style="list-style-type: none"> - Suradivati sa stručnim timom škole u procjeni pripremljenosti djeteta za školu
		<ul style="list-style-type: none"> - Ostvarivati suradnju s kulturnim ustanovama i civilnim društvom 	<ul style="list-style-type: none"> - Ostvarivati suradnju sa stručnjacima sa fakulteta

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelji	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
7. Istraživanja, razvojni poslovi, inovacije	<p>1. Osmišljavanje i provodenje različitih metoda ili strategija istraživanja</p> <p>2. Razvijanje i unapređivanje spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja znanstveno-istraživačkom djelatnošću</p> <p>3. Aktivno sudjelovanje u kreiranju obrazovne politike u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju</p>	<p>- Aktivno sudjelovati u provođenju istraživanja</p>	<p>- Planirati, osmišljavati i provoditi istraživanja s ciljem boljeg razumijevanja i unapređivanja odgojno-obrazovne prakse</p> <p>- Primjenjivati različite metode ili strategije istraživanja i tehnike prikupljanja podataka</p> <p>- Primjenjivati rezultate istraživanja u odgojno-obrazovnoj praksi</p> <p>- Demonstrirati sposobnost oblikovanja znanja i stručnog mišljenja poštujući zahtjeve i pravila akademske rasprave</p> <p>- Demonstrirati sposobnost generiranja novih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i njihove prezentacije u obliku stručnog ili znanstvenog rada</p> <p>- Asistirati u znanstveno-nastavnom radu na visokoškolskim ustanovama</p> <p>- Koristiti se znanstvenom i stručnom literaturom na stranom jeziku</p> <p>- Organizirati znanstvene i stručne skupove za odgajatelje i ostale stručnjake uključene u djelatnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja</p> <p>- Poznavati značajne hrvatske i međunarodne dokumente kojima se uređuje područje obrazovne politike</p> <p>- Analizirati i razumjeti odnos između obrazovne politike i njene implementacije u obrazovne sustave, probleme i dileme tijekom tog procesa</p> <p>- Sudjelovati u radu državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave čiji djelokrug rada obuhvaća skrb o djeci, rani i predškolski odgoj i obrazovanje</p>

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
8. Osiguranje kvalitete	<p>1. Vrednovanje i samovrednovanje ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje</p> <p>2. Unaprijeđivanje i mijenjanje ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje</p>	<p>- Sudjelovati u procesu vrednovanja i samovrednovanja ustanove RiPOO</p>	<p>KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznavati pojmove i koncepte organizacijskog razvoja - Poznavati i primijeniti elemente vrednovanja ustanove RiPOO - Poznavati i primijeniti elemente procesa samovrednovanja/ interne evaluacije - Provoditi proces samovrednovanja ustanove korištenjem adekvatnih podataka - Definirati pojmove strateškog i akcijskog planiranja - Razumjeti ulogu različitih nositelja interesa u procesu razvoja predškolske ustanove - Sudjelovati u formiranju i radu tima za strateško planiranje razvoja predškolske ustanove - Razumjeti i formulirati sve etape razvoja strateškog plana - Implementirati strateški plan razvoja ustanove
9. Zaštita zdravlja i okoliša	<p>3. Vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa</p> <p>1. Provođenje protokola vezanih za njegu i zaštitu zdravlja</p> <p>2. Provođenje sigurnosnih protokola i preventivnih programa</p>	<p>- Kritički prosuditi uspješnost realizacije kurikula dječjeg vrtića / skupine</p> <p>- Analizirati i vrednovati elemente odgojno-obrazovnog procesa</p> <p>- Pokazati vještinu refleksije i samorefleksije</p> <p>- Pridržavati se protokola vezanih za zdravstveno-higijenske uvjete rada i sigurnost</p> <p>- Uočiti moguće prepreke u zaštiti zdravlja i sigurnosti</p> <p>- Predvidjeti potencijalno opasne situacije</p> <p>- Provoditi preventivne mjere u zaštiti zdravlja i sigurnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kritički prosuditi uspješnost realizacije kurikula dječjeg vrtića / skupine - Analizirati i vrednovati elemente odgojno-obrazovnog procesa - Pokazati vještinu refleksije i samorefleksije na razini tima dječjeg vrtića

VRSTE POSLOVA	KLJUČNI POSLOVI	KOMPETENCIJE – odgajatelj	KOMPETENCIJE – stručni suradnik odgajatelj
10. Profesionalni razvoj	<p>1. Kontinuirano stručno usavršavanje</p> <p>2. Razviti profesionalnu etičnost i društvenu odgovornost</p> <p>3. Profesionalno umrežavanje (stvaranje profesionalne mreže)</p> <p>4. Mentorstvo studentima (stručna praksa, praktikum...) i pripravnicima (pripravnički staž)</p>	<p>- Planirati, izradivati i provoditi osobni plan kontinuiranog stručnog usavršavanja</p> <p>- Pratiti stručnu i znanstvenu literaturu</p> <p>- Demonstrirati sposobnost prilagodavanja novim i neočekivanim situacijama na način aktivne primjene stečenih znanja, vještina i sposobnosti</p> <p>- Identificirati i analizirati koncepte cjeloživotnog učenja zalaganjem za osobni profesionalni razvoj</p> <p>- Voditi mapu profesionalnog razvoja</p> <p>- Aktivno djelovati na razvoj profesionalizma i osobnog profesionalnog identiteta</p> <p>- Znati i prakticirati profesionalni etički kodeks</p> <p>- Promovirati profesionalnu etičnost</p> <p>- Aktivno surađivati s drugim ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja s ciljem razmjene ideja, informacija, iskustava,...</p> <p>- Aktivno participirati u profesionalnim udru-gama i organizacijama</p>	<p>- Preuzeti ulogu rukovoditelja u podržavanju profesionalnog razvoja ustanove</p> <p>- Osmišljavati i provoditi programe kontinuiranog profesionalnog usavršavanja odgajatelja</p> <p>- Pružiti profesionalnu podršku drugim odgajateljima</p> <p>- Zagovarati profesionalni razvoj kao načelo</p> <p>- Razviti specijalizirano znanje i ekspertizu iz područja etike odgajateljske profesije</p> <p>- Izraditi etički kodeks odgajatelja</p> <p>- Integrirati etički kodeks u politiku i praksu RiPOO</p> <p>- Zalagati se za praksu RiPOO utemeljenu na najvišim načelima etičnosti</p> <p>- Inicirati, ostvarivati i održavati suradnju s drugim ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja s ciljem umrežavanja</p> <p>- Osnivati profesionalne udruge i rukovoditi njihovim radom</p> <p>- Zagovarati značaj profesionalnog udruživanja</p> <p>- Biti spreman i sposoban preuzeti odgovornost za pružanje podrške profesionalnom razvoju studenata i pripravnika</p> <p>- Ujedicati na razvoj profesionalnog identiteta pripravnika i studenata</p> <p>- Voditi i pripremiti pripravnika tijekom pripravničkog staža za samostalno provođenje odgojno-obrazovnog rada</p> <p>- Uvoditi studente tijekom stručne prakse u glavne aspekte odgajateljskog posla</p> <p>- Osmisliti i voditi praktične vježbe i praktikum za studente ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na visokoškolskim ustanovama</p> <p>- Demonstrirati naprednu razinu digitalne pismenosti</p>
11. Ostalo		<p>- Demonstrirati osnovnu razinu digitalne pismenosti</p>	

4.2. Standardi kvalifikacija

Kvalifikacija je naziv za objedinjene skupove ishoda učenja određenih razina, obujma, profila, vrste i kvalitete. Dokazuje se svjedodžbom, diplomom ili drugom javnom ispravom koju izdaje ovlaštena pravna osoba.

Ideja standardiziranosti prisutna je u samoj definiciji kvalifikacije prema *Europskom kvalifikacijskom okviru* za cjeloživotno učenje gdje se kvalifikacija definira kao formalan rezultat postupka ocjenjivanja i vrednovanja kojim nadležna tijela potvrđuju da je pojedinac postigao ishode učenja sukladno utvrđenim standardima.

Standard cjelovite kvalifikacije je sadržaj i struktura određene kvalifikacije, a uključuje sve podatke za određivanje razine (1 – 8), obujma (broj bodova) i profila kvalifikacije (ishodi učenja) te podatke koji su potrebni za osiguravanje i unapređivanje kvalitete standarda kvalifikacije (minimalni zajednički ishodi učenja koji trebaju biti sadržani u svakom programu koji se povezuje s tim standardom kvalifikacije).⁴

Standard cjelovite kvalifikacije je podloga s kojom se povezuju pojedini obrazovni i studijski programi. Opisuju se skupovima i ishodima učenja kojima je zadaća da poslodavcu, obrazovnoj ustanovi i samom studentu učine jasnijima kompetencije koje se stječu završetkom određenoga programa za stjecanje kvalifikacije.

Izradu standarda kvalifikacije moguće je postaviti na temelju određenih **načela**. U ishodima učenja treba jasno navesti što polaznik mora biti u stanju znati ili napraviti kako bi se smatrao kompetentnim nakon provedenoga ocjenjivanja. Ishode učenja treba osmisliti tako da se njihovim spajanjem u skup može jasno prepoznati postignuće u učenju za koje će polaznik dobiti kreditne bodove na odgovarajućoj razini. Ishodi trebaju pružiti odgovor na pitanje Što će polaznici znati, razumjeti ili biti u stanju učiniti kao rezultat ovoga *iskustva učenja*? Odgovori u obliku navoda koji izražavaju rezultate procesa učenja zapravo su ishodi učenja.

Svaki skup ishoda učenja obično sadrži pet do deset ishoda učenja koji čine logičnu cjelinu i povezani su i međusobno i s nazivom skupa. Nazivi skupova ishoda učenja ne trebaju odražavati razinu, ali trebaju odražavati ishode učenja.

Razina se dodjeljuje skupovima ishoda učenja, ne pojedinačnim ishodima učenja. Razlog tomu je što se vrednovanje (ispit) ne provodi na jednome ishodu, već za cijeli skup ishoda učenja.

---

⁴ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta: *Upute za izradu standarda kvalifikacija* (www.kvalifikacije.hr/fgs.axd?id=924)

Ishodi učenja niže razine (6.) obuhvaćaju ishode učenja više razine (7.).

Ishodi učenja sastoje se od temeljnih dvaju dijelova: aktivnosti i konteksta na koji se odnosi.

Pojedinačni skupovi ishoda učenja trebaju biti povezani s idejom kvalifikacije, odnosno s kompetencijama za koje se očekuje da će ih pojedinac imati nakon stjecanja odgovarajuće kvalifikacije. To znači da se cjelovite kompetencije kvalifikacije trebaju hijerarhijski organizirati u skupove. Više pojedinačnih skupova ishoda učenja daju doprinos određenim kompetencijama kvalifikacije i obratno. Jedan određeni skup ishoda učenja daje doprinos većem broju kompetencija određene kvalifikacije. Važno je osigurati da ishodi učenja budu povezani s kompetencijama (koje definiraju ideju dotične kvalifikacije), odnosno da jedan skup ishoda učenja utječe na više kompetencija.

4.2.1. Standard cjelovite kvalifikacije za prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

SKUPOVI ISHODA UČENJA – prvostupnik ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, 6. razina	BROJ ISHODA (46)
1. IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA	8
2. OKRUŽENJE ZA UČENJE	7
3. OBLIKOVANJE KURIKULUMA	9
4. REFLEKSIJA I SAMOREFLEKSIJA	6
5. SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM	7
6. PROFESIONALNI RAZVOJ	9

Skup ishoda učenja

1. IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA

Opis skupa ishoda učenja:

Odgojno-obrazovni proces zahtijeva visoku razinu prilagodljivosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece. Zbog toga se od odgajatelja prvostupnika očekuje da zna osigurati i vrednovati odrednice dobrobiti za dijete. Dobrobit podrazumijeva usmjerenost planiranja odgojno-obrazovnoga procesa na dijete, a razumijevanje njezinih dimenzija proizlazi iz znanja i očekivanja odgajatelja te njegovih shvaćanja djeteta, djetinjstva, socijalizacije, odgoja i obrazovanja, što znači da je psihološki, pedagoški i didaktički utemeljeno. Planiranje odgojno-obrazovnoga procesa usmjereno je na promišljanje dobrobiti i načine na koji se ona može ostvariti, a ne na parcijalne ciljeve, odnosno područja i sadržaje učenja, nezavisno od osobnosti svakoga djeteta. Raznolikost i stalna dostupnost materijala promoviraju neovisnost i autonomiju igre, učenja i razvoja djece. Sadržajno bogatstvo materijala djeci različitih interesa i različitih razvojnih mogućnosti pružaju različite izbore.

U ostvarivanju kvalitetnoga kurikulumu skupine (dječjega vrtića) od odgajatelja prvostupnika očekuje se da bude u stanju stvarati odgovarajuće organizacijske uvjete koji se temelje na suvremenome shvaćanju djeteta, odnosno shvaćanju djeteta kao cjelovitoga bića, kao istraživača i aktivnoga stvaratelja znanja, kao socijalnoga subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom, kao aktivnoga građanina zajednice te kao kreativnoga bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima.

Pri tome mora biti u stanju dokumentirati i interpretirati igru te aktivnosti djece kao podloge za pripremu okruženja, primjerenih odgojno-obrazovnih intervencija i usklađivanja cjelokupnoga odgojno-obrazovnog rada s individualnim različitostima djece (različitim interesima, mogućnostima, potrebama, predznanjem, stilovima učenja). Očekuje se da zna i razumije funkciju prikupljene dokumentacije kao podloge za razumijevanje djece i procese njihova odgoja i učenja, odnosno razinu postignutih kompetencija. Svrha dokumentacije nije procjena djeteta u određenim kategorijama ni njegova kategorizacija prema općenitim razvojnim razinama, nego gledanje, slušanje i razumijevanje djeteta te na tim osnovama podržavanje procesa njegova odgoja, razvoja i učenja.

IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA

ISHODI UČENJA (prvostupnik može):
1. odabrati i primijeniti suvremene teorije dječjega razvoja i učenja
2. prepoznati djetetove sposobnosti, mogućnosti i interese u funkciji poticanja njegova učenja i razvoja
3. poduprijeti proces učenja djeteta na temelju praćenja i prepoznavanja njegova cjelokupnog razvoja
4. organizirati i provoditi fleksibilan vremenski ritam življenja djece u dječjem vrtiću
5. prilagoditi tijek aktivnosti u (ne)planiranim okolnostima i situacijama
6. objasniti vrste i ulogu igre te je primijeniti u procesu razvoja i učenja djeteta
7. prepoznati posebnosti igre, učenja i razvoja djece s posebnim potrebama i pravima te djelovati u skladu s njima
8. opisati i protumačiti osobnu, emocionalnu, tjelesnu i socijalnu dobrobit

Skup ishoda učenja

2. OKRUŽENJE ZA UČENJE

Opis skupa ishoda učenja:

Kvalitetno prostorno-materijalno okruženje dječjega vrtića je neophodan izvor učenja djece s obzirom na to da ona uče aktivno (istražujući, čineći) te surađujući s drugom djecom i odraslima. U stvaranju prostorno-materijalnoga okruženja za učenje naglasak je na prihvaćanju prirode učenja djeteta koja je integrirana, odnosno holistička pa se različite odgojno-obrazovne aktivnosti ne dijele po područjima koja pripadaju određenim metodikama ili predmetnim područjima. Od odgajatelja prvostupnika očekuje se da zna koristiti različite strategije u organiziranju prostorno-materijalnoga okruženja dječjega vrtića, a to uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema, omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje te konstruiranje znanja i razumijevanja. Razumije da poticajno okruženje dječjega vrtića djetetu omogućuje stupanje u interakcije s različitim sadržajima učenja (glazbenim, jezičnim, matematičkim, prirodoslovnim i drugim), koji za dijete trebaju imati istraživački karakter.

Od odgajatelja se prvostupnika očekuje preuzimanje odgovornosti za organizaciju kvalitetnoga okruženja te primjenu strategija kojima će djeci omogućiti istraživanje različitih logičkih, matematičkih te fizikalnih fenomena i pojava, istraživanja prirode, istraživanja različitih mogućnosti organizacije prostora, istraživanja zvukova, tonova, melodija, glazbe i pokreta, istraživanja različitih likovnih tehnika i različitih mogućnosti njihova korištenja i slično. Okruženje za učenje treba biti multisenzorično, odnosno mora poticati djecu na istraživanje i angažiranje različitih osjetilnih modaliteta (istraživanje tekstura, mirisa, zvukova, tonova, melodija, pokreta i sl.). Odgajatelj prvostupnik treba biti u stanju pokazati i specifična znanja u organizaciji prostora dječjega vrtića koja određuje i kvalitetu socijalnih interakcija djece međusobno, kao i djece s odraslima pa je usmjerena promoviranju susreta, komunikacije i interakcija. Važno je osigurati jednu kulturu dječjega vrtića koja podržava osjećaj pripadanja i dobrodošlice tako da okruženje i pedagoški proces odražavaju različita obilježja sve djece i njihovih obitelji.

OKRUŽENJE ZA UČENJE

ISHODI UČENJA (prvostupnik može):
1. pripremiti prostorno-materijalno okruženje u skladu s razvojnim potrebama i interesima djeteta
2. identificirati kulturu dječjega vrtića
3. izraditi, prikupiti i pripremiti poticaje za učenje, istraživanje i stvaranje
4. identificirati prednosti i nedostatke u organizaciji prostorno-materijalnoga okruženja
5. prepoznati i riješiti moguće prepreke u zaštiti zdravlja i sigurnosti djece
6. predvidjeti potencijalno opasne situacije u odgojno-obrazovnome kontekstu
7. procijeniti i kritički analizirati podržava li organizacija prostora socijalne, emocionalne, tjelesne i kognitivne sposobnosti djeteta

Skup ishoda učenja

3. OBLIKOVANJE KURIKULUMA

Opis skupa ishoda učenja:

U planiranju i oblikovanju kurikuluma od odgajatelja prvostupnika očekuje se da zna koristiti različite alate (tehnike i metode) praćenja, promatranja te dokumentiranja aktivnosti u odgojno-obrazovnome radu s djecom. Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije (etnografskih zapisa), koje omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju. Oblici dokumentacije su pisane anegdotske bilješke, dnevници, transkripti razgovora različitih subjekata i druge narativne forme, dječji likovni radovi, grafički prikazi i makete te audio- i videozapisi, fotografije, slikokazi i dr. Upotrebom se i razumijevanjem procesa dokumentiranja od prvostupnika odgajatelja ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje kritičko vrednovanje i kritičko mišljenje u osiguranju specifične potpore procesu odgoja i učenja svakoga djeteta posebno, usklađene s njegovim individualnim i razvojnim mogućnostima. Ona olakšava razumijevanje aktivnosti koje su u tijeku te promišljanje načina na koji bi se njihov razvoj mogao podržati. Planiranje i oblikovanje kurikuluma temelji se na kvalitetnoj komunikaciji i profesionalnoj suradnji odgajatelja, kao i drugih stručnih djelatnika dječjega vrtića. Ono uključuje zajedničko promišljanje, ostvarivanje i procjenu odgojno-obrazovnoga procesa odražavajući uvjerenje da je kvalitetna odgojno-obrazovna praksa kolektivno, a ne individualno postignuće.

Sve je navedeno pretpostavka razumijevanja i oblikovanja kurikuluma u različitim odgojno-obrazovnim programima koji se u dječjem vrtiću mogu provoditi.

OBLIKOVANJE KURIKULUMA

ISHODI UČENJA (prvostupnik može):
1. identificirati ključne aspekte odgojno-obrazovnih potreba djeteta
2. kreirati aktivnosti na osnovi praćenja djeteta i njegovih interesa
3. planirati, provoditi i vrednovati kurikulum skupine
4. osmisliti, provoditi i vrednovati kurikulum predškole
5. vrednovati ostvarivanje godišnjeg plana i programa dječjega vrtića na temelju dokumentacije
6. provoditi i vrednovati ostvarivanje posebnih i alternativnih odgojno-obrazovnih programa
7. koristiti različite metode dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa
8. formulirati strategije za zadovoljavanje odgojno-obrazovnih potreba u kineziološkom, umjetničkom, jezično-komunikacijskom i istraživačko-spoznajnom području
9. provoditi kurikulum za inkluziju i vrednovati ga u suradnji sa sustručnjacima

Skup ishoda učenja

4. REFLEKSIJA I SAMOREFLEKSIJA

Opis skupa ishoda učenja:

Uvažavanjem suvremenih znanstvenih spoznaja u području pedagogije i drugih srodnih znanstvenih disciplina, cilj je obrazovati odgajatelja kao kritičkoga intelektualca i reflektivnoga praktičara koji će biti u stanju razumjeti da je teorija bez primjene i provjere u praktičnim situacijama bez svrhe i značenja. Od odgajatelja prvostupnika očekuje se da upravlja procesom suradnje i razvija samorefleksivnu te reflektivnu praksu, kao i da preuzima odgovornost reflektivnoga praktičara, aktivnoga pojedinca koji istražuje različite strategije i načine svoga djelovanja, kao i odgovore na praktične probleme te osmišljava i primjenjuje odgovarajuće pedagoške akcije i strategije svoga djelovanja. Upravo osvješćivanje vlastitih ponašanja u odgojno-obrazovnoj praksi te poduzimanje akcija i aktivnosti, s ciljem njihova mijenjanja i unapređivanja, dugotrajan je proces koji zahtijeva stalan angažman i usmjerenost na kvalitetu. U svrhu osvješćivanja i ispravljanja, odnosno usklađivanja implicitne i eksplicitne pedagogije odgajatelja, ali i ostalih čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa, nužno je osiguravanje takvih uvjeta u ustanovi ranoga odgoja u kojima se njeguje praksa otvorenih rasprava i dijaloga. Istodobno, to je kultura stalnoga učenja, promjena i inovacija. Profesionalni razvoj reflektivnoga praktičara podrazumijeva da se na njegov razvoj ne gleda kao na statične i nepromjenjive kvalitete postignute jednom zauvijek, već kao na trajni proces produblivanja osobne vizije i napredovanja prema novoj kvaliteti. Navedene sposobnosti mogu razvijati samo ljudski potencijali organizacije koja uči i koja se neprekidno razvija sukladno individualnim i zajedničkim refleksijama.

REFLEKSIJA I SAMOREFLEKSIJA

ISHODI UČENJA (prvostupnik može):
1. vrednovati i samovrednovati kvalitetu rada u ustanovi RPOO-a
2. analizirati i vrednovati elemente odgojno-obrazovnoga procesa
3. objasniti, protumačiti i primijeniti vještinu refleksije i samorefleksije
4. primijeniti osnovnu razinu digitalne pismenosti u postupku (samo) refleksije
5. primjenjivati i razvijati komunikacijske vještine
6. argumentirati mišljenje i kritički prosuđivati odabir strategija svoga djelovanja

Skup ishoda učenja

5. SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM

Opis skupa ishoda učenja:

Cilj je partnerske suradnje roditelja i odgajatelja prikladno odgovoriti na trenutne potrebe djeteta, a to je moguće ako su u stalnoj i kvalitetnoj interakciji. Od odgajatelja prvostupnika očekuje se upravljanje složenim preduvjetima ostvarivanja kvalitetnoga partnerskog odnosa s roditeljima. U tom odnosu prvostupnik treba znati preuzimati etičku odgovornost za poštovanje i uvažavanje, ravnopravnost, aktivno slušanje, dvosmjernu komunikaciju, primjereno te usklađeno odgojno djelovanje prema djetetu (roditelja i odgajatelja) s ciljem djetetove dugoročne dobrobiti. Izgrađivanje partnerstva nije polazište zajedničkih odnosa, već je to proces kojeg obilježava učinkovita međuljudska komunikacija, poštivanje etičkih načela, podrška i povjerenje. Za uspostavljanje kvalitetne suradnje iznimno je važno omogućiti roditelju učestalo praćenje i aktivno sudjelovanje u neposrednome odgojno-obrazovnom procesu, provođenje vremena sa svojom djecom u odgojnim skupinama te upoznavanje djeteta u drugačijem kontekstu od obiteljskoga. Stalna je komunikacija i uključivanje roditelja u aktivnosti koje se provode u ustanovi ranoga odgoja, energija i produktivnost ostvarenoga partnerstva povezana s mnogim razvojnim ishodima djeteta i stoga je suradnja na partnerskoj razini neophodno potrebna i nužna.

Odgajatelj prvostupnik treba znati upravljati komunikacijom i interakcijom u socijalnome okruženju dječjega vrtića koje se temelji na demokratskim osnovama, što uključuje međusobno poštovanje i ostvarivanje recipročne komunikacije svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa. Takav oblik zajedničkoga življenja vodi autonomiji i emancipaciji djece, odgajatelja i ostalih čimbenika odgojno-obrazovnoga procesa. Omogućuje i preuzimanje osobne i zajedničke odgovornosti svih subjekata za tijek, ali i za krajnji ishod institucijskoga odgoja i obrazovanja – sretno, kompetentno i samopouzdana dijete, osposobljeno za preuzimanje inicijative, zauzimanje za sebe i odgovorno ponašanje prema sebi i drugima.

SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM

ISHODI UČENJA (prvostupnik može):
1. primijeniti vještine uspostavljanja suradničkih odnosa
2. prepoznati značaj profesionalne odgovornosti u odnosu s djecom, roditeljima i sustručnjacima
3. koristiti suvremene modalitete rada u ostvarivanju partnerstva s roditeljima
4. prepoznati i razumjeti suvremeno roditeljstvo i obiteljski kontekst
5. planirati i provoditi suradnju s osnovnom školom na partnerskoj razini
6. demonstrirati odgovarajuće prezentacijske i komunikacijske vještine
7. poznavati posebnosti sudionika i planirati suradnju

Skup ishoda učenja

6. PROFESIONALNI RAZVOJ

Opis skupa ishoda učenja:

Profesionalni je razvoj proces u kojem odgajatelj neprekidno, samostalno te u suradnji s drugima unapređuje svoje kompetencije, proširuje svoje znanje i razumijevanje procesa učenja te razvoja djece rane i predškolske dobi kako bi postigao i održao visoku kvalitetu profesionalnosti u skladu sa suvremenim znanstvenim i stručnim znanjima u polju svoga djelovanja.

Od odgajatelja prvostupnika očekuje se da može aktivnim sudjelovanjem i kritičkim promišljanjem u timskoj interakciji s drugim sustručnjacima unapređivati ukupnost kvalitete svoga profesionalnog rada, osnažiti svoj profesionalni identitet, promovirati profesiju te povećati razinu odgovornosti ustanove da svakom djetetu osigura najbolju podršku za igru, razvoj i učenje. Od odgajatelja prvostupnika očekuje se da zna odabirati i kreativno promišljati, reflektirati, (samo)procjenjivati i tražiti povratnu informaciju o kvaliteti vlastite pedagoške prakse i razini profesionalnoga znanja te na temelju toga izraditi individualan plan profesionalnoga razvoja, kao i predviđati strategije za njegovo ostvarivanje.

Profesionalno obavljanje vlastitoga posla implicira činjenje i odlučivanje na temelju jasno iskazanih etičkih normi ponašanja. Kolektivna se odgovornost za kvalitetu svoga rada ostvaruje jačanjem svijesti o značaju profesionalnoga udruživanja kao alata za preuzimanje kontrole nad profesionalnim znanjem, standardima i praksom.

PROFESIONALNI RAZVOJ

ISHODI UČENJA (prvostupnik može):
1. poznavati i primjenjivati pravila skupnoga djelovanja i timskoga rada
2. razumjeti i analizirati elemente profesionalnoga razvoja
3. identificirati i analizirati koncepte cjeloživotnoga učenja zalaganjem za osobni profesionalni razvoj
4. voditi mapu profesionalnoga razvoja
5. predstavljati rad dječjega vrtića roditeljima, sustručnjacima i drugim sudionicima, na javnim manifestacijama i stručnim skupovima
6. objasniti temeljne postavke profesionalizma i profesionalnoga identiteta
7. objasniti i primijeniti načela profesionalnoga etičkog kodeksa odgajatelja
8. razumjeti važnost profesionalnoga udruživanja i profesionalnih mreža ustanova RPOO-a s ciljem razmjene ideja i iskustava
9. interpretirati i primijeniti nove spoznaje iz stručne i znanstvene literature

4.2.2. Standard cjelovite kvalifikacije za odgajatelja magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

SKUPOVI ISHODA UČENJA – <i>magistar ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, 7. razina</i>	BROJ ISHODA (56)
1. IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA	7
2. OBLIKOVANJE KURIKULUMA I OKRUŽENJA ZA UČENJE	9
3. SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM	7
4. PROFESIONALNI RAZVOJ	9
5. ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	9
6. ORGANIZACIJA DJEČJEGA VRTIĆA	9
7. OBRAZOVNE POLITIKE	6

Skup ishoda učenja

1. IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA

Opis skupa ishoda učenja:

Djeca jednake kronološke dobi u velikoj se mjeri mogu razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama. Zbog toga se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakoga djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi.

U oblikovanju kurikuluma odgajatelj potiče dijete na promišljanje i stvaranje novoga znanja temeljenoga na promišljanju, a ne pamćenju i ponavljanju već postojećega. Takav pristup odstupa od uvjerenja da se sva djeca određene kronološke dobi uče i igraju na jednak način, da imaju jednaka predznanja i interese te da su im razvojne potrebe i mogućnosti istovjetne. Time se napušta praksa uprosječivanja djece, a težište se stavlja na razvoj individualiteta i identiteta svakoga djeteta te poticanje njegova samoregulirajućega učenja. Učenje je i društveni proces u kojem različitost perspektiva, znanja i razumijevanja djece predstavlja snažan potencijal zajedničkoga učenja. Znanje nastaje u procesu zajedničke konstrukcije ili sukonstrukcije subjekata koji uče i ono je najbolje kada je sudioničko, proaktivno i suradničko. Dokumentacija omogućuje vizualizaciju načina na koji se dijete razvija i uči. Djecu se promatra u mnogim situacijama i na mnogo načina kako bi se stvorila što cjelovitija slika o njihovim interesima, aktivnostima, mogućnostima i kompetencijama. Prikupljena dokumentacija odgajateljima omogućuje razumijevanje djece i procese njihova odgoja i učenja, odnosno razinu postignutih kompetencija. Svrha dokumentacije nije procijeniti dijete u određenim kategorijama niti ga kategorizirati prema općenitim razvojnim razinama, nego ga gledati, slušati i razumjeti te na tim osnovama podržati proces njegova odgoja i učenja.

Uspješnost djeteta u obavljanju određenih aktivnosti određuje splet više različitih kompetencija, čiji se pojavni oblici suptilno pretapaju s pojavnim oblicima mnogih drugih kompetencija. Zbog toga se kompetencije djece procjenjuju cjelovito, a ne izdvojeno iz konteksta cjeline ostalih.

IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. kritički prosuđivati suvremene teorije dječjega razvoja i učenja
2. projicirati tijek odgojno-obrazovnoga procesa kao odgovor na djetetove potrebe
3. argumentirati procjenu djetetovih aktivnosti i mogućnosti nakon promatranja i dokumentiranja
4. protumačiti suvremeno djetinjstvo na interdisciplinarnoj razini
5. prepoznati i analizirati pripremljenost djeteta za školu
6. planirati i primijeniti suvremene strategije poticanja igre, učenja i razvoja djece s posebnim potrebama i pravima
7. generirati i integrirati razumijevanja dobiti za uspješno individualno funkcioniranje i pozitivne socijalne odnose u kvalitetnom okruženju

Skup ishoda učenja

2. OBLIKOVANJE KURIKULUMA I OKRUŽENJE ZA UČENJE

Opis skupa ishoda učenja:

Podlogu tvorbe kurikuluma ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja predstavlja okruženje dječjega vrtića. Briga o postizanju i održavanju kvalitete toga okruženja (različite dimenzije okruženja), kao i njegove kulture u cjelini, predstavlja temeljni preduvjet kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa u dječjem vrtiću. S obzirom na aktivnu, integriranu i istraživačku prirodu učenja djece te razvojne, integrirane, humanističke i sukonstruktivistički orijentirane značajke suvremenoga kurikuluma, od odgajatelja se magistra očekuju visoko specijalizirana znanja u planiraju kontekstualnih uvjeta (okruženja) za održavanje različitih odgojno-obrazovnih aktivnosti i stjecanje raznovrsnih iskustava djece.

Iz tih razloga posebno ističemo važnost dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa. Dokumentiranje odgajateljima omogućuje bolje razumijevanje različitih segmenata odgojno-obrazovnoga procesa, a osobito kvalitetu okruženja za učenje djece te kvalitetu vlastitih odgojno-obrazovnih intervencija. Ono olakšava procjenjivanje aktualnoga znanja i razumijevanja djece te modificiranje složenosti ponuđenih materijala i aktivnosti.

Od magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje se da o oblikovanju kurikuluma dječjega vrtića raspravlja kao o odgojno-obrazovnoj koncepciji koja se zajednički razvija, odnosno sukonstruira u određenome dječjem vrtiću i koja se podudara s kvalitetom uvjeta za življenje (fizičkoga i društvenoga okruženja te organizacijske kulture), učenje i odgoj djece u njemu. Od njega se očekuje da preuzme odgovornost, vođenje i upravljanje kurikulumom dječjega vrtića u ukupnosti odgojno-obrazovnih interakcija u sklopu fizičkoga i društvenoga okruženja dječjega vrtića. Očekuje se i da može primijeniti složena i visokospecijalizirana znanja i vještine u korištenju te oblikovanju kurikuluma dječjega vrtića u odnosu na njegovu kulturu i tradiciju okruženja u kojem se ustanova nalazi, neprekidno ju propituje i unapređuje.

OBLIKOVANJE KURIKULUMA I OKRUŽENJE ZA UČENJE

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. osmisliti i vrednovati godišnji plan i program dječjega vrtića u suradnji s ostalim sustručnjacima
2. osmisliti, razviti i vrednovati kurikulum dječjega vrtića
3. osmisliti i voditi posebne te alternativne odgojno-obrazovne programe i programe javnih potreba
4. dokumentirati djetetove aktivnosti i mogućnosti za (su)konstrukciju kurikuluma
5. osmisliti i vrednovati kurikulum za inkluziju u suradnji sa sustručnjacima
6. planirati kontekstualne uvjete (okruženje) za ostvarivanje odgojno-obrazovnih aktivnosti
7. kritički prosuđivati kontekstualne uvjete okruženja za učenje
8. konstruirati i primijeniti različite oblike dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa
9. kritički prosuđivati kulturu dječjega vrtića

Skup ishoda učenja

3. SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM

Opis skupa ishoda učenja:

Odgajatelji prihvaćaju i uvažavaju roditelje kao ravnopravne članove (partnere) ustanove ranoga odgoja koji svojom posebnošću, vlastitom kulturom i potencijalima učestalo doprinose kvaliteti zajedničkoga života. Pružanjem primjerene podrške roditelju otvara se put prema građenju kvalitetnoga partnerstva u kojem roditelji postaju zadovoljniji i sigurniji u svoje roditeljsko djelovanje, a odgajatelji otvoreniji za nove odnose i spoznaje o potrebama i interesima djeteta. Od odgajatelja magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje se da razumije i zna uspostaviti odnos povjerenja, bliskosti i prihvaćenosti s roditeljima, kompetentno uskladiti očekivanja, norme i zahtjeve koje postavlja pred sebe i roditelje, što uvjetuje da u neposrednoj pedagoškoj praksi primjenjuje suvremene odgojne postupke partnerstva. Suvremeni modaliteti partnerstva podrazumijevaju učestalo informiranje (brošure, letci, komunikaciju putem interneta, sudjelovanje odgojitelja u radu različitih timova koji su dio šire profesionalne zajednice, radionice, raspravljačke skupine i sl.), ali i pedagoško osposobljavanje roditelja za roditeljsku ulogu. Obitelj, ustanova ranoga odgoja i mjesna zajednica doživljavaju se kao međusobno povezani sustavi koji su u stalnoj interakciji i međudjelovanju.

SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. prepoznati i razumjeti utjecaj specifičnih aspekata roditeljstva i roditeljskih postupaka
2. primijeniti odgovarajuće strategije potpore roditeljstvu
3. primijeniti raznovrsne elemente savjetovanja u radu s roditeljima
4. predstaviti elemente rada dječjega vrtića na javnim manifestacijama, stručnim i znanstvenim skupovima
5. provoditi suradnju s visokoškolskim institucijama, profesionalnim udruženjima i organizacijama
6. upotrijebiti suradničke vještine u korištenju resursa lokalne zajednice
7. pokazati informiranost o mogućnostima sudjelovanja u domaćim i međunarodnim projektima i programima

Skup ishoda učenja

4. PROFESIONALNI RAZVOJ

Opis skupa ishoda učenja:

Svojim djelovanjem u složenim i slojevitim procesima ranoga i predškolskoga odgoja, magistar RPOO-a utječe na oblikovanje profesionalne kulture te pomiče granice standardnoga poimanja odgajateljske profesije. Magistar ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja posvećen je izvrsnosti, predanosti radu uz visoki stupanj autonomije i nezavisnosti uvažavajući pri tome značenje i važnost timskoga te suradničkoga rada i učenja. Od njega se očekuje da može preuzeti osobnu i timsku odgovornost za strateško odlučivanje i izvršavanje preuzetih zadataka. Aktivan je stvaralac osobnoga profesionalnog razvoja, a time snažno utječe na stvaranje profesionalnoga identiteta odgajatelja. Jačanjem intrinzične motivacije u radu, jasnoćom profesionalnih ciljeva, osnaživanjem odgovornosti i transformacijom profesionalnih stavova i vrijednosti u skladu sa suvremenim značajkama polja rada, promovira koncept novoga profesionalizma. Uzor je etičkoga i profesionalnoga djelovanja, koji svojim primjerom stvara temelje za jačanje profesionalne zajednice korištenjem resursa zajednice, profesionalnim udruživanjem i dijeljenjem profesionalnoga znanja i sposobnosti. Upravo dijeljenjem profesionalnih savjeta (temeljenih na znanju i sustavu vrijednosti koji predstavlja cijelu skupinu) između članova skupine i u široj profesionalnoj zajednici utječe na stvaranje profesionalne mreže i doprinosi društvenome ugledu profesije. Svojim je ponašanjem profesionalan uzor studentima, pripravnicima i kolegama.

PROFESIONALNI RAZVOJ

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. identificirati promjene u profesionalnoj zajednici te aktivno promicati njen razvoj
2. planirati i vrednovati planove profesionalnoga razvoja drugih odgajatelja
3. razumjeti procese mentoriranja, nadgledanja i vrednovanja profesionalnih zajednica
4. objasniti važnost dijeljenja profesionalnoga znanja i izvora s drugim profesionalcima, roditeljima i zajednicom
5. demonstrirati vještine vođenja i kvalitetne komunikacije sa suradnicima
6. razviti reflektivna umijeća važna za unapređivanje reflektivne prakse
7. promovirati vrijednosti profesionalne etike odgajatelja u profesionalnoj i društvenoj zajednici
8. podupirati razvoj profesionalnoga udruživanja i profesionalnih mreža ustanova RPOO-a s ciljem razmjene ideja i iskustava
9. oblikovati profesionalnu kulturu i promovirati koncept novoga profesionalizma

Skup ishoda učenja

5. ISTRAŽIVANJE U ODGOJU I OBRAZOVANJU

Opis skupa ishoda učenja:

Od suvremenoga se odgajatelja očekuje da bude istraživač svoje vlastite prakse s ciljem unapređivanja odgojno-obrazovnog rada s djecom rane i predškolske dobi te razvijanja dječjega vrtića kao zajednice stalnoga istraživanja i razvoja. Od magistra se ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje da razumije kako upravo on postaje glavni nositelj istraživanja u svojoj odgojnoj skupini i ustanovi te da ima razvijenu svijest o tome da kvaliteta odgojno-obrazovne prakse ovisi o njemu, o kulturi dječjega vrtića i kontekstu u kojem se zbiva učenje, odgoj i obrazovanje djece. Dubljim razumijevanjem odgojne prakse postupno se stvara znanje koje primjenom u praksi stvara novo gledanje i nove pomake u razumijevanju odgojne zbilje. Od magistra se ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje da podržava i razvija originalno razmišljanje i znanstveno istraživanje te povezuje znanja među različitim područjima. Posjeduje znanja za izradu instrumenata, alata i materijala u istraživanjima (kvalitativnim i kvantitativnim) te posjeduje metodologijsku pismenost u planiranju, ostvarivanju i interpretaciji istraživanja.

ISTRAŽIVANJE U ODGOJU I OBRAZOVANJU

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. vrednovati i unapređivati odgojno-obrazovnu praksu provedbom istraživanja
2. prepoznati istraživački problem u odgojno-obrazovnoj praksi i odabrati primjerenu metodu istraživanja
3. osmisлити nacrt istraživanja i provesti istraživanje
4. razlikovati i kritički prosuditi znanstveno i zdravorazumsko mišljenje u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju
5. pretražiti i organizirati odgovarajuće informacije iz baza podataka te drugih internetskih i knjižničnih izvora
6. pridržavati se etičkih načela prilikom provedbe istraživanja
7. kritički prosuditi znanstveni rad s vlastitoga paradigmatškoga polazišta
8. interpretirati rezultate istraživanja i izraditi stručni rad
9. predstaviti rezultate istraživanja na znanstveno-stručnim skupovima

Skup ishoda učenja

6. ORGANIZACIJA DJEČJEGA VRTIĆA

Opis skupa ishoda učenja:

Značajka kvalitetne organizacije i njezina vođenja nije usmjerena na upravljanje ljudima ili procesima u ustanovi, nego na razvoj odnosa, osnaživanje partnerstva te na razvoj timova i mreža učenja. Umjesto naređivanja i autokratskoga donošenja odluka, djelatnike ustanove treba poticati na suodlučivanje i pronalaženje različitih strategija rješavanja problema. Kvaliteta življenja djece i svih ostalih sudionika procesa u ustanovi za rani odgoj uvelike ovisi o kvaliteti njihovih odnosa, pri čemu djelatnike valja poticati na suodlučivanje i pronalaženje različitih strategija rješavanja problema, modela komunikacije na različitim razinama unutar ustanove, dostupnosti uprave, otvorenost prema prijedlozima djelatnika, način rada, strategije rješavanja problema, otvorenost ustanove prema novim idejama i metodama rada i dr. Djelatnici određene ustanove definiraju vlastitu kulturu organizacije kao način življenja određen zajedničkim ritualima, rutinama, normama i vrijednostima te uobičajenim ponašanjem ljudi. Svaka ustanova za rani odgoj doprinosi interaktivnom povezivanju organizacijskih struktura (fizičke, vremenske i društvene), koje se temelje na dubljim razinama njezine kulture (stajalištima, vrijednostima, uvjerenjima odgojitelja i sl.). U pozadini svake organizacijske strukture leže određeni aspekti njezine kulture koji svakoj od struktura daju uporište, smisao i opravdanje. Niz organizacijskih obilježja i zakonitosti koje vrijede u jednoj ustanovi i koje proizlaze iz njezine kulture ne moraju vrijediti i u drugoj ustanovi, čak ni u drugom objektu iste ustanove. Kultura određene ustanove svojevrsan je filter koji određuje što se u njoj može smatrati mogućim i poželjnim, odnosno nemogućim i nepoželjnim, a ta se nepisana pravila življenja u određenoj ustanovi teško mogu svesti pod kakav oblik generalizacije koji bi bio primjenjiv u svim ustanovama. Zbog toga se kvaliteta odgojno-obrazovne prakse ne može preslikavati, odnosno jednostavno prenositi iz jedne ustanove za rani odgoj i obrazovanje u drugu. Mijenjanje kulture ustanove suptilan je i složen proces za koji ne postoje gotovi recepti ni standardizirane formule. Zbog toga nijedan pokušaj unapređenja kvalitete u ustanovi za rani odgoj, koji ne uzima u obzir upoznavanje i razumijevanje njezine kulture, neće dati željeni rezultat.

Od magistra RPOO-a očekuje se da će moći razumjeti kontekst djelovanja kulture organizacije, poznavati pravila poslovnoga komuniciranja te uvjete za ostvarenje uspješne organizacije. Moći će kritički analizirati postojeće

probleme koji negativno utječu na razinu organizacijske učinkovitosti i razvijati strategije za njihovo prevladavanje (kvalitetu učinkovitosti komunikacije na razini dječjega vrtića, potrebu za boljom organizacijom procesa, kvalitetu ljudskih potencijala i resursa organizacije, kritički analizirati distribuciju odgovornosti i sl.)

ORGANIZACIJA DJEČJEGA VRTIĆA

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. opisati uloge odgojno-obrazovnih organizacija u nacionalnome i globalnome kontekstu
2. opisati koncepte organizacijskoga razvoja i vođenja odgojno-obrazovne ustanove
3. primjenjivati posebna znanja o menadžmentu odgojno-obrazovnih organizacija
4. objasniti i primijeniti elemente vrednovanja ustanove RPOO-a
5. objasniti i primijeniti elemente procesa samovrednovanja, odnosno interne evaluacije
6. objasniti ulogu različitih nositelja interesa u procesu organizacijskoga razvoja predškolske ustanove
7. identificirati financijske izvore i opisati načine prijave projekata
8. opisati i primijeniti strategije i pravila poslovne komunikacije
9. identificirati i analizirati poslovnu učinkovitost organizacije

Skup ishoda učenja

7. OBRAZOVNE POLITIKE

Opis skupa ishoda učenja:

Posljednjih se godina važnost visokokvalitetnoga ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja odražava u mnogim zajedničkim promišljanjima Europske komisije i država članica o politikama i programima. Od zaključaka Vijeća iz 2011. godine o predškolskome odgoju i obrazovanju te skrbi o djeci sve se veći naglasak stavlja na važnost odgoja i obrazovanja u ranoj dobi ne samo zbog sudjelovanja roditelja na tržištu rada nego i zbog smanjivanja socio-ekonomskih nejednakosti te, što je najvažnije, zbog osobnoga razvoja djece.

Od magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja očekuje se da će moći prepoznati značaj odabranih aspekata obrazovnih politika (ciljeve, planiranje promjena, upravljanje obrazovanjem i sl.), što je pretpostavka za razvoj ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja kao dijela odgojno-obrazovnoga sustava.

Moći će identificirati i kritički prosuđivati ključne probleme u obrazovnoj politici koji svojim djelovanjem umanjuju ukupnost učinaka ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja. Razvit će visokospecijalizirana znanja važna za donošenje strateških odluka pri izradi rješenja za njihovo ostvarivanje, zatim pri odlučivanju, planiranju, obrazovnom administriranju i donošenju strategija za njihovo provođenje na makro- i mikrorazini.

OBRAZOVNE POLITIKE

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. identificirati značaj ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja u obrazovnome sustavu i društvenome kontekstu
2. analizirati i razumjeti odnos između obrazovne politike i njezinoga uključivanja u obrazovne sustave
3. poznavati hrvatske i međunarodne dokumente kojima se uređuje područje obrazovne politike
4. pripremiti i odaslati poslovne te stručne informacije prema različitim sudionicima
5. identificirati načine funkcioniranja državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kreiranju politike skrbi o djeci te ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja
6. objasniti i primijeniti načela etičkoga kodeksa u obrazovnoj politici

4.2.3. Standard cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja

Prijedlog standarda cjelovite kvalifikacije odnosi se na razinu sveučilišnog integriranog preddiplomskog i diplomskoga studija, razinu 7 po Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, kojom se stječe 300 ECTS-bodova.

Proces definiranja skupova ishoda učenja oslanjao se na primjere dobre prakse te na korištenje raznovrsnih izvora informacija koji govore o zahtjevima posla i ulozi učitelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi, kao i na rezultate istraživanja (Vizek Vidović, Domović, 2005, 2006, 2011, 2014) koji ukazuju da učitelji prepoznaju važnost kompetencija i potrebu za njihovim sustavnim razvijanjem. Značaj se pridao i analizi studijskih programa za inicijalno obrazovanje učitelja na fakultetima kojima se trebaju definirati izlazne kompetencije i ishodi učenja. Aktivnosti projekta *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja*, pod elementom izrade *Prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja*, uključivale su radionice s nastavnicima Učiteljskoga fakulteta u Rijeci usmjerene na zapisivanje ishoda učenja i rad na materijalu prijedloga cjelovite kvalifikacije.

Kao osnovno polazište za izradu Standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja, poslužili su rezultati projekata u području obrazovanja *Razvoj standarda kvalifikacije za učitelje kao podloga za uvođenje sustava licenciranja učitelja* (Grant shema – IPA Komponenta IV Operativni program za razvoj ljudskih potencijala, mjera 3.1. – Daljnji razvoj i provedba *Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira*) u okviru kojega je razvijen *Prijedloga nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje*.

Dodatno je prijedlog *Standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja* usklađen i s *Okvirom nacionalnoga standarda kvalifikacija za učitelje u osnovnim i srednjim školama* koji je u veljači 2016., u obliku preporuke, kao krovni dokument za razvoj učiteljske struke u Hrvatskoj donijelo stručno i strateško tijelo koje prati kvalitetu sustava predškolskoga, osnovnoškolskoga te srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj pri Nacionalnome vijeću za odgoj i obrazovanje.

U prijedlogu *Standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja* ishodi učenja organizirani su u skupove prema glavnim kompetencijama nužnima za kvalitetno obavljanje ključnih poslova i aktivnosti u svakodnevnome radu učitelja te za njihov profesionalni razvoj.

Definirano je devet skupova ishoda učenja s ukupno 83 ishoda učenja.

SKUPOVI ISHODA UČENJA	BROJ ISHODA (83)
1. UČENJE, POUČAVANJE I RAZVOJ UČENIKA	9
2. OBLIKOVANJE KURIKULUMA	8
3. ODGOJNO-OBRAZOVNA PODRUČJA KURIKULUMA	10
4. VREDNOVANJE	8
5. OKRUŽENJE ZA UČENJE	10
6. OBRAZOVNI SUSTAV I ORGANIZACIJA ŠKOLE	9
7. SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM	9
8. PROFESIONALNI RAZVOJ I KOMUNIKACIJA	10
9. ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	10

Skup ishoda učenja

1. UČENJE, POUČAVANJE I RAZVOJ UČENIKA

Opis skupa ishoda učenja:

Učitelj mora dobro poznavati znanstvene spoznaje o procesima učenja i mišljenja te razumjeti psihofizičke predispozicije učenika za uspješno učenje i poučavanje. Od budućeg se učitelja očekuje da odabire i primjenjuje odgojno-obrazovne oblike i metode poučavanja kojima poticajno djeluje na kognitivni, emocionalni, socijalni i tjelesni razvoj te sve aktivnosti za učenje oblikuje tako da budu primjerene razvojnoj dobi učenika. Proces poučavanja usmjerava na učenike i prilagođava odgojno-obrazovni rad pojedinačnim potrebama, sposobnostima i interesima učenika kako bi se učenicima pružila podrška u učenju i osigurao odgojno-obrazovni uspjeh svakoga pojedinca. Također, pruža pomoć i suradnju učenicima s teškoćama u razvoju te prepoznaje i prati darovite učenike. Bez obzira na individualne razlike među učenicima, pri planiranju organizacije i tempa nastave poseban se značaj mora pridavati motivaciji te nastavne sadržaje činiti razumljivim i smislenim uz uvažavanje različitih stilova učenja učenika. Osmišljava i primjenjuje interaktivne suradničke strategije rada, pruža učenicima mogućnost izbora i odlučivanja te usmjerava proces poučavanja samostalnome učenju, konstrukciji znanja i učenju na temelju suodlučivanja. Nužno je da osvještava kod učenika važnost primjene stečenoga znanja u svakodnevnome djelovanju i omogućava učenicima da postupno stječu sve višu razinu samostalnosti i samoregulacije u učenju.

UČENJE, POUČAVANJE I RAZVOJ UČENIKA

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. primijeniti znanstvene spoznaje o procesima učenja i poučavanja u planiranju poučavanja usmjerenoga na učenika
2. prilagoditi proces učenja i poučavanja tjelesnom, emocionalnom, socijalnom i kognitivnom razvoju učenika
3. razumjeti razvojne karakteristike učenika, uključujući i učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
4. prepoznati i pratiti pokazatelje razvoja djeteta u cjelini te pružati odgovarajuću podršku u učenju
5. prilagoditi pristupe, metode, nastavne strategije individualnim mogućnostima i interesima učenika uvažavajući različite stilove učenja kod učenika
6. primijeniti oblike poučavanja koji potiču na aktivno uključivanje učenika u proces učenja
7. analizirati i primijeniti metode poučavanja iskustvenoga učenja s ciljem razvoja kreativnoga i kritičkoga mišljenja te emocionalne inteligencije
8. prepoznati različite motivacije za učenjem, temperamente te samopoimanja osobina ličnosti kod učenika
9. planirati poučavanje koje potiče samoregulirano učenje učenika

Skup ishoda učenja

2. OBLIKOVANJE KURIKULUMA

Opis skupa ishoda učenja:

Oblikovanje kurikuluma temelji se na znanstvenim spoznajama o učenju i poučavanju i jasno definiranim ishodima učenja kojima učenici trebaju ovladati. Planiranje sadržaja pri oblikovanju kurikuluma uključuje zajedničko promišljanje, ostvarivanje i evaluaciju odgojno-obrazovnoga procesa. Poznavanje teorije kurikuluma te nacionalnih kurikularnih dokumenta ključno je u planiranju procesa poučavanja. Posebno je značajno da učitelj poučavanje usklađuje s ciljevima poučavanja definiranim u nacionalnim dokumentima te specifičnostima školskoga kurikuluma. Karakteristike sukonstrukcije kurikuluma i kompetencije učenika u odgojno-obrazovnim područjima omogućit će budućim učiteljima oblikovanje ciljeva i ishoda učenja u predmetnim kurikulumima. Očekuje se da budući magistar primarnoga obrazovanja u oblikovanje kurikuluma uključi i sadržaje međupredmetnih tema (osobni i socijalni razvoj, zdravlje, sigurnost i zaštita okoliša, učiti kako učiti, poduzetništvo, uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije, građanski odgoj i obrazovanje te kompetencije koje se stječu sudjelovanjem u različitim samostalnim, razrednim i školskim projektima) primijenjenih uzrastu i karakteristikama učenika. Učitelj mora primjenjivati različite oblike dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa radi kritičkoga promišljanja kvalitete odgojno-obrazovne prakse rada.

OBLIKOVANJE KURIKULUMA

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. objasniti teoriju kurikuluma i karakteristike (su)konstrukcije kurikuluma
2. analizirati <i>Nacionalni okvirni kurikulum</i> u pripremi plana poučavanja odgojno-obrazovnih područja primjerenoga uzrastu i različitim karakteristikama učenika
3. biti informirani o <i>Nacionalnome kurikulumu ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja</i>
4. analizirati sadržaje odgojno-obrazovnih područja kurikuluma
5. izdvojiti temeljne kompetencije učenika u odgojno-obrazovnim područjima i oblikovati ishode učenja
6. pokazati razumijevanje kurikulumskih sadržaja te kritički prosuđivati i uključivati sadržaje kurikuluma međupredmetnih tema
7. koristiti dokumente koji omogućuju planiranje i ostvarivanje odgojno-obrazovnoga procesa
8. primjenjivati različite oblike dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa

Skup ishoda učenja

3. ODGOJNO-OBRAZOVNA PODRUČJA KURIKULUMA

Opis skupa ishoda učenja:

S ciljem omogućavanja cjelovitoga (holističkog) pristupa razvoja učeničkih kompetencija, nužan je interdisciplinarni pristup i međupredmetno povezivanje koje je u strukturiranju kurikuluma sve izraženije kroz odgojno-obrazovna područja. Odgojno-obrazovna područja predstavljaju povezanost cjelina srodnih predmeta, međupredmetnih tematskih cjelina i konceptualnu povezanost odgojno-obrazovnih sadržaja. Stoga se očekuje od budućega učitelja da poznaje razvoj znanstvene discipline te područja učenja i poučavanja, određenoga sadržaja u određenoj cjelini, i to: jezično-komunikacijskoga, matematičkog, prirodoslovnog, tehničkog i informatičkog, društveno-humanističkog, umjetničkog te tjelesno-zdravstvenoga područja. Te su kompetencije određene kao znanja, vještine i stavovi te vrijednosti koje mora posjedovati učitelj od početka procesa planiranja, pripremanja do ostvarivanja u odgojno-obrazovnoj praksi rada s učenicima kroz jasno definiranje odgojno-obrazovnih ishoda koje učenici trebaju steći i moći pokazati po završetku odgojno-obrazovnoga ciklusa.

Budući magistar primarnoga obrazovanja osposobljen je planirati poučavanje (na dnevnoj, tjednoj, mjesečnoj i godišnjoj razini) te detaljnije razrađivati u sklopu kurikuluma škole plan za druge oblike nastave (dodatna nastava, dopunska nastava, izvannastavne aktivnosti). Mora poznavati didaktičko-metodičke zakonitosti procesa učenja i poučavanja kao međusobno povezanih procesa koji se tijekom nastave odvijaju istodobno i u zavisnosti. Osposobljen je provoditi razvojno primjereno poučavanje učenika koje omogućuje aktivno, samostalno učenje i praktičnu primjenu naučenoga uporabom različitih relevantnih izvora znanja i informacijsko-komunikacijske tehnologije kojima potiče sudjelovanje, promatranje, samostalno istraživanje, eksperimentiranje, otkrivanje te zaključivanje.

Poznavanje strukturiranja kurikuluma pojedinoga nastavnog predmeta određenoga odgojno-obrazovnog područja unutar ovoga skupa ishoda učenja prikazano je na generičkoj razini koja se može primijeniti za svaki predmet poučavanja. Ishodi učenja vezani uz ovo područje ostvaruju se primarno u integriranome preddiplomskom i diplomskom sveučilišnom učiteljskom studiju za učitelje u primarnome obrazovanju.

ODGOJNO-OBRAZOVNA PODRUČJA KURIKULUMA

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. objasniti povijesni razvoj znanstvene discipline na kojoj se temelji područje poučavanja te njezinu ulogu u znanosti i društvu
2. primijeniti didaktičko-metodičke spoznaje o planiranju poučavanja učenika u jezično-komunikacijskom, matematičkom, prirodoslovnom, tehničko-informatičkom, društveno-humanističkom, umjetničkom te tjelesno-zdravstvenom području
3. oblikovati sadržaje poučavanja prema načelima korelacije, integracije i interdisciplinarnosti
4. planirati poučavanje na godišnjoj, mjesečnoj i izvedbenoj razini koje je usklađeno s nacionalnim dokumentima u području obrazovanja i s planiranim ishodima učenja
5. objasniti materijalno-tehničke pretpostavke učenja i poučavanja s obzirom na posebnosti odgojno-obrazovnoga područja
6. planirati učenje i poučavanje sadržaja odgojno-obrazovnoga područja u različitim okruženjima u školi i izvan nje
7. koristiti informacijsko-komunikacijsku obrazovnu tehnologiju u planiranju poučavanja sadržaja odgojno-obrazovnih područja
8. osmišljavati sadržaje i oblike poticanja dječjeg stvaralaštva u odgojno-obrazovnim područjima kurikuluma
9. planirati izvannastavne aktivnosti određenoga odgojno-obrazovnoga područja usmjerene na interese učenika
10. predstaviti pristupe koji potiču problemsko-istraživačke aktivnosti učenika u odgojno-obrazovnim područjima kurikuluma

Skup ishoda učenja

4. VREDNOVANJE

Opis skupa ishoda učenja:

Vrednovanje se temelji na cjelovitome pristupu sustavnoga praćenja i poticanja individualnoga razvoja učenika uz pozitivnu usmjerenost na učenikovu osobnost i postignuća. Budući je učitelj osposobljen provoditi formativno i sumativno vrednovanje. Formativnim vrednovanjem učitelj kontinuirano prati učenikovo napredovanje u svrhu planiranja procesa učenja i poučavanja, unapređujući njegovu samostalnost u učenju, potičući motivaciju za učenje i razvijajući vještine učenja. Vrednovanje naučenoga podrazumijeva procjenu razine usvojenosti znanja, vještina i vrijednosti u odnosu na kurikulumom definirane odgojno-obrazovne ishode.

Sumativnim vrednovanjem, izraženim bodovima ili ocjenama, učitelj procjenjuje rezultate učenja dajući učeniku informaciju o razini ostvarenih postignuća na kraju određenoga obrazovnog ciklusa. Poseban značaj učitelj treba pridavati poticanju i vođenju učenika kako bi ocjenjivali vlastito učenje i uspjeh na različite načine i tako razvijali sposobnosti samoocjenjivanja i samovrednovanja. Također je značajna i učiteljeva samoprocjena pristupa vrednovanju u ostvarivanju željenih ishoda učenja.

Učitelji posebnu pozornost moraju usmjeriti na motivacijsku (poticanje), dijagnostičku (raspoznavanje) i prognostičku (predviđanje) funkciju ocjene. Školsko ocjenjivanje treba sadržavati kvalitativnu i kvantitativnu procjenu svih učenikovih postignuća i zalaganja: prosudbu vrijednosti učenikova usmenoga i pisanoga odgovora, procjenu učenikovih sposobnosti i mogućnosti za ulaganje napora, procjenu o učenikovu korištenju vlastitih mogućnosti i procjenu učenikova zalaganja i rada u školi. U odgojno-obrazovnoj praksi učitelj primjenjuje temeljne dokimološke spoznaje, vrijednosna načela (kriterije) i načine (strategije) ocjenjivanja, odgovarajuće tehnike procjene i samoprocjene ishoda učenja. Primjena spoznaja mora ići u smjeru kontinuiranoga praćenja i davanja povratnih informacija o učenikovu radu kojima se potiče učenikova motivacija za učenje i učinkovitost u učenju.

VREDNOVANJE

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. analizirati dokimološku praksu u odgojno-obrazovnome procesu na nacionalnoj i međunarodnoj razini
2. razlikovati pristupe i instrumente za formativno i sumativno utvrđivanje postignuća učenika
3. osmisliti instrumente i utvrditi kriterije za praćenje i ocjenjivanje napretka učenika primjerene dobi, sposobnostima i postignućima učenika.
4. procijeniti ishode učenja pridavanjem brojčane i/ili opisne vrijednosti rezultatima učenikova rada
5. primijeniti tehnike i instrumente koje će učeniku omogućiti samovrednovanje i prilagodbu strategija učenja
6. objasniti važnost dokumentiranja učenikova sudjelovanja i doprinosa različitim aktivnostima učenja
7. oblikovati poticajnu usmenu i pisanu povratnu informaciju učeniku te roditeljima o rezultatima praćenja učenikovih postignuća
8. analizirati vlastiti pristup vrednovanju u svrhu prepoznavanja i uklanjanja pristranosti

Skup ishoda učenja

5. OKRUŽENJE ZA UČENJE

Opis skupa ishoda učenja:

Okruženje za učenje podrazumijeva stvaranje ugodnoga odgojno-obrazovnoga, razrednoga i školskoga ozračja koje potiče zanimanje i motivaciju učenika za učenje te im omogućava fizičku, psihičku i društvenu sigurnost i osigurava dobre međuljudske odnose, međusobno pomaganje, uvažavanje i poštivanje.

Poticajno okruženje za učenje omogućuje svakom učeniku da sudjelovanjem u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima ostvari svoje interese i potencijale. Budući je učitelj osposobljen identificirati čimbenike koji doprinose stvaranju sigurnoga, zdravog i poticajnoga okruženja. Značaj pridaje primjeni metoda i postupaka za stvaranje sigurnoga okruženja povoljnoga za socijalni i emocionalni razvoj djeteta, kao i socijalnih oblika rada kojima se uspostavlja ozračje međusobnoga poštovanja, povjerenja, solidarnosti i predmetalnosti. Učitelj poznaje propise, zakone i konvencije koji se odnose na prava djeteta. Omogućava učenicima sudjelovanje u kreiranju i razvoju svoga okruženja za učenje te upoznaje učenike s pravima i odgovornostima. Istovremeno, budući je učitelj upućen na traženje stručne pomoći suradnika u rješavanju kriznih situacija i disciplinskih problema u razredu. Učenicima pruža različite oblike podrške, i to posebno učenicima koji su suočeni s teškoćama, osiguravajući okruženje koje potiče cjeloviti razvoj primjeren dobi i individualnim potrebama svakoga učenika.

OKRUŽENJE ZA UČENJE

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. analizirati propise, zakone i konvencije koji se odnose na zaštitu prava i interesa djeteta
2. identificirati čimbenike te primjenjivati metode i postupke koji doprinose stvaranju sigurnoga, zdravog i poticajnoga okruženja za socijalni, emocionalni i psihofizički razvoj djeteta
3. opisati utjecaj okruženja za učenje s obzirom na različite obrazovne potrebe i interese učenika zastupajući njihova prava i odgovornosti
4. provoditi dogovorena pravila ponašanja kao preduvjet za stvaranje pozitivnoga ozračja za odgojno-obrazovni rad i inkluziju
5. planirati socijalne oblike i suradničke strategije rada kojima se uspostavlja ozračje međusobnoga poštivanja i solidarnosti
6. opisati i interpretirati različite oblike stereotipiziranja, etiketiranja i diskriminacije djece s obzirom na društvene kategorije roda, etničke i vjerske pripadnosti, socioekonomski status i kulturni kapital
7. prepoznati krizne situacije i primijeniti načela prevencije i intervencije u rješavanju problema u ponašanju, kao i disciplinskih problema u razredu
8. planirati procese učenja i poučavanja u različitim okruženjima i izvan škole (zajednica, pojedinci i institucije u zajednici) kako bi se omogućilo učenje u stvarnim životnim situacijama
9. osmisliti oblike organizacije i estetskoga uređenja prostora kako bi potaknuo učenike na suradnju i učenje

Skup ishoda učenja

6. SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM

Opis skupa ishoda učenja:

Suradnja učitelja s obitelji i zajednicom neizostavni je dio rada učitelja utemeljenoga na vrijednostima uključenosti u društvena zbivanja. Kako je suradnja škole, učitelja i obitelji značajno uvjetovana društvenim, ekonomskim, čak i političkim događanjima, poznavanje utemeljenja raznih oblika suradnje, koncepata i pristupa nastalih na povijesno uvjetovanim, filozofskim, pedagoškim, psihološkim, sociološkim čimbenicima, primarni je dio obrazovanja učitelja u širem smislu. U užem smislu, poznavanje razvoja obiteljske zajednice, uspoređivanje diskursa o obiteljima i djetinjstvu s obzirom na različite društvene i povijesne kontekste, analiziranje specifičnosti obitelji i djetinjstva u hrvatskom društvenom kontekstu, prepoznavanje pozitivnih i negativnih čimbenika koji utječu na ostvarivanje partnerstva učitelja, odnosno škole i obitelji, čini drugi splet ključnih znanja. Zato budući magistar primarnoga obrazovanja posjeduje znanje o razvoju obiteljske zajednice, o dinamici i odnosima unutar obitelji, o oblicima i stilovima roditeljstva, roditeljske i školske odgovornosti i prava te kompetencije koje uključuju identifikaciju načina i osmišljavanja mogućnosti stvaranja kvalitetne komunikacije i interakcije. U izgradnji partnerstva obitelji i škole osmišljava aktivnosti zajedničkoga rada različitim vrstama podrške obitelji u svrhu osiguravanja djetetova razvoja. Osposobljen je za ostvarivanje raznovrsnih oblika suradnje i načina uključivanja roditelja u rad i život odgojno-obrazovne zajednice i škole.

Učitelj razumije važnost suradnje sa zajednicom u oblikovanju pojedinih aspekata svoje odgojno-obrazovne prakse uključivanjem suradnika (institucije, organizacije, udruge) u konstrukciju posebnosti, prepoznatljivosti i stvaranja identiteta škole. Značaj se pridaje preuzimanju aktivne uloge u traganju i pronalaženju mogućnosti za suradnju, umrežavanjem i istraživanjem prigoda za uključivanjem u projekte na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini.

SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. objasniti i kritički prosuđivati teorije socijalizacije, obitelji i djetinjstva
2. interpretirati i usporediti teorijska gledišta kojima se tumače posebnosti odgojnoga djelovanja u suvremenoj obitelji
3. razlikovati suvremene stilove obiteljskoga odgoja i objasniti članovima obitelji važnost obiteljske podrške u razvoju i učenju djeteta
4. pokazati informiranost o djelokrugu rada specijaliziranih institucija i stručnjaka u zajednici koji obitelji i učeniku mogu pružiti odgovarajuću podršku i pomoć
5. izložiti pristupe i strategije za uspostavljanje suradnje i partnerstva s članovima obitelji i zajednicom
6. predložiti oblike savjetodavne podrške članovima obitelji koji skrbe za dijete
7. analizirati odnose s obiteljima i suradnicima u zajednici radi njihova unapređenja
8. pripremati učenike na dodatnoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima za sudjelovanje na smotrama i natjecanjima

Skup ishoda učenja

7. OBRAZOVNI SUSTAV I ORGANIZACIJA ŠKOLE

Opis skupa ishoda učenja:

Djelovanje učitelja u profesionalnome okružju i njegov profesionalni rad podrazumijeva posjedovanje kompetencija koje uključuju poznavanje razvoja i značajki obrazovnih politika na globalnoj, europskoj i nacionalnoj razini, njihova utemeljenja na filozofskim, društvenim i inim konceptima u povijesnome diskursu te poveznice sa suvremenim obrazovnim politikama i pedagoškim pitanjima i problemima. Budući je učitelj upoznat s nacionalnim obrazovnim politikama, njihovim utjecajem na školski sustav, reformama obrazovanja, organizacijskom strukturom obrazovnih institucija te vođenjem i upravljanjem školskim sustavom, što je posebice značajno za učiteljev profesionalni rad i cjeloživotno obrazovanje.

Učitelj treba posjedovati znanje o zakonskim osnovama obrazovnoga sustava, pratiti promjene i poznavati značajke pojedinih obrazovnih razina. Očekuje se da sudjeluje u razvoju škole uključivanjem u rad školskih tijela. Budući je učitelj upoznat i osviješten o važnosti razumijevanja zakonske i etičke odgovornosti i obveza u školi. Od učitelja se očekuje da svojim nastavnim i profesionalnim radom doprinosi unapređivanju kvalitete rada škole te kontinuirano reflektira svoj stav i ulogu u razvoju škole kao organizacije koja uči.

OBRAZOVNI SUSTAV I ORGANIZACIJA ŠKOLE

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. kritički promišljati o poveznicama filozofskoga i obrazovnoga diskursa u povijesnoj i suvremenoj perspektivi te njihovom utjecaju na politike obrazovanja
2. analizirati obrazovnu politiku uz osobit osvrt na ulogu i društveni status učitelja i drugih ključnih sudionika obrazovnoga sustava
3. usporediti suvremene međunarodne trendove u obrazovanju sa specifičnostima nacionalnoga odgojno-obrazovnog sustava
4. objasniti organizacijsku strukturu, djelokrug rada i ovlasti odgojno-obrazovnih ustanova
5. objasniti institucionalne okvire djelovanja škole i elemente za osiguravanje i razvoj kvalitete škole
6. objasniti načine vođenja i upravljanja školom i školskim sustavom
7. pokazati informiranost o pedagoškoj dokumentaciji škole i djelokrugu rada i ovlasti stručnih školskih tijela
8. kritički raspravljati o školi kao organizaciji koja uči i društvu koje uči
9. raspraviti o načinima razvijanja surađujuće i pozitivne školske klime i kulture

Skup ishoda učenja

8. PROFESIONALNI RAZVOJ I KOMUNIKACIJA

Opis skupa ishoda učenja:

Profesionalni razvoj učitelja podrazumijeva kontinuirano učenje, unapređivanje i razvoj učitelja kao profesionalca u svojem poslu s temeljnom zadaćom usavršavanja, unapređivanja i razvijanja kvalitete vlastitoga rada i rada škole prema etičkim načelima i pravilima struke. Budući je učitelj upoznat s temeljnim značajkama profesionalnoga rada i profesionalne etike buduće profesije te je osposobljen za analizu, preispitivanje, konstruktivnu i kritičku samorefleksiju u svrhu unapređenja vlastite prakse rada. Upoznat je s formalnim, neformalnim i informalnim oblicima obrazovanja i učenja te osposobljen za kritičko promišljanje o cjeloživotnom obrazovanju. Razumije važnost planiranja svoga osobnog rasta i razvoja, značenju dokumentiranja svojih viđenja, preispitivanja i stvaranja individualnoga plana usavršavanja koji će doprinosti njegovom profesionalnom razvoju i procesima unapređivanja vlastite prakse.

Osposobljen je za samostalno korištenje i kritičku analizu relevantne stručne i znanstvene literature, kao i prosuđivanje suvremenih odgojnih trendova. U procesu razvoja profesionalnih kompetencija, razumije značenje djelotvorne suradnje kroz konstruktivni dijalog s kolegama, suradnicima, ali i značajnim subjektima odgojno-obrazovnoga procesa, učenicima i roditeljima. Osposobljen je za primjenu pravila hrvatskoga standardnog jezika u govornoj i pisanoj komunikaciji, uz primjenu i informacijsko-komunikacijske tehnologije primjerene situacijama i postavljenim ciljevima te analizu različitih metoda rješavanja sukoba. Analiza vlastitih komunikacijskih interakcijskih učinaka u različitim profesionalnim situacijama u procesu samovrednovanja ključna je za unapređivanje vlastitoga rada.

PROFESIONALNI RAZVOJ I KOMUNIKACIJA

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. primijeniti komunikacijska načela i tehnike učinkovite profesionalne komunikacije
2. demonstrirati oblike komunikacije u usmenom, pisanom i digitalnom obliku sa subjektima odgojno-obrazovnoga procesa
3. interpretirati temeljna etička načela profesionalne prakse rada učitelja u školama
4. samoprocijeniti profesionalni identitet i profesionalne vrijednosti
5. analizirati mogućnosti profesionalnoga usavršavanja i razvoja
6. kritički promišljati o cjeloživotnome obrazovanju i vrednovati svoj odnos prema formalnom, neformalnom i informalnom obrazovanju i učenju
7. predstaviti plan osobnoga rasta i profesionalnoga razvoja
8. koristiti se znanstvenom i stručnom literaturom te kritički preispitivati relevantne znanstvene spoznaje o unapređivanju profesionalne prakse
9. samovrednovati postupke i provedene aktivnosti u stvarnoj nastavnoj situaciji
10. kritički prosuđivati i analizirati suvremene obrazovne trendove i njihove implikacije u području cjeloživotnoga obrazovanja

Skup ishoda učenja

9. ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I BRAZOVANJU

Opis skupa ishoda učenja:

Kompetencije koje učitelj stječe tijekom svoga inicijalnog obrazovanja čine temelj njegova profesionalnoga razvoja. Temeljna pretpostavka profesionalnom razvoju i unapređenju vlastite prakse je mogućnost primjene sustavnoga istraživačkog pristupa. Očekuje se da budući magistar primarnoga obrazovanja posjeduje metodološka znanja koja uključuju poznavanje etičkih načela u planiranju istraživanja, kreiranju nacrtu istraživanja, analizu literature, konstruiranje mjernih instrumenta te planiranje pristupa, metoda i tehnika kvalitativnoga i kvantitativnoga istraživanja. Osposobljen je za provođenje istraživanja, odnosno planiranje, organizaciju, prikupljanje podataka i njihovu analizu.

Suvremena odgojno-obrazovna praksa temelji se na rezultatima znanstvenih istraživanja. Stoga je značajno da učitelji budu osposobljeni za stvaranje nove baze profesionalnih znanja te razvoj obrazovnih znanosti.

ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU

ISHODI UČENJA (magistar može):
1. objasniti svrhu i primjerenost odabira kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja u odgoju i obrazovanju
2. definirati istraživački problem u odgojno-obrazovnoj praksi i odabrati primjerenu metodu istraživanja
3. pretraživati znanstvene baze podataka radi analize teorijskih koncepata i postavljanja ciljeva i hipoteza
4. pripremiti istraživački nacrt i provesti istraživanje
5. koristiti primjerene statističke metode za obradu podataka
6. interpretirati rezultate istraživanja i izraditi stručni/znanstveni rad
7. predlagati unapređivanje prakse temeljeno na rezultatima istraživanja
8. predstaviti rezultate istraživanja na znanstveno-stručnim skupovima
9. primijeniti etička načela u provedbi istraživanja

5. IMPLIKACIJE PROJEKTNIH REZULTATA NA UNAPREĐIVANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA ZA PRVOSTUPNIKE TE MAGISTRE U RANOME I PREDŠKOLSKOME TE PRIMARNOME ODGOJU I OBRAZOVANJU

Razvoj kulture kvalitete u visokome obrazovanju jedan je od ključnih pokazatelja svake visokoškolske institucije. Iako je pojam kulture kvalitete sveobuhvatan i sadrži opće prihvaćene obrasce ponašanja i poslovanja institucije, moguće ga je inventarizirati kroz jasno definirane indikatore kvalitete. Svaka institucija treba izgrađivati svoj vlastiti i svrsishodnom sustav za osiguranje kvalitete i procedure za njen razvoj, što znači sustavno djelovanje na podizanju razine svih indikatora kvalitete a posebno u dimenziji temeljnih djelatnosti visokih učilišta – organizaciji i izvedbi studijskih programa. To podrazumijeva sustavno istraživanje uspješnosti studiranja i uzroka neuspješnoga studiranja unutar institucije, uspješnosti na ispitima i organizacije ispita, uspješnosti pojedinih predmeta i katedri, osmišljanje i provođenje testiranja kvalitete konačnoga ishoda učenja (*learning outcome*), provođenje internoga vrednovanja i postupaka samovrednovanja, pripremanje vanjskoga vrednovanja, stalne rasprave o unapređenju nastave, istraživanje kompetencija nastavnoga osoblja, organizacija edukacije osoblja i sl. Na tim se aktivnostima stvaraju pretpostavke za redefiniranje i redizajniranje studijskih programa kao svojevrсни odgovor na uočene nedostatke i probleme.

Na tom su tragu rezultati projekta *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja*. Već je istaknuto da nam je osnovni cilj bio usmjeren ka unapređenju kvalitete studijskih programa koji se izvode na instituciji nositeljici Projekta i partneru na Projektu. Slijedeći metodologiju *Hrvatskoga kvalifikacijskoga okvira* krenuli smo u realizaciju složene i zahtjeve izrade standarda zanimanja odgajateljske profesije i na njemu gradili dvorazinski standard cjelovite kvalifikacije.

Istovremeno, promišljalo se je o standardu cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja zbog potrebe da se aktualni studijski program

rekonstruirao u skladu s novijim spoznajama o polju rada u kojem djeluje učitelj u razrednoj nastavi, ali i onih koji se naznačuju u suvremenijim dokumentima obrazovne politike (npr. *Yerevan Communiqué*).

Radi se o daljnjim aktivnostima u procesima promjene paradigme u visokoškolskome obrazovnom prostoru snažnijim naglaskom na obrazovanju temeljeno na potrebe tržište rada uz istovremeno značajnije osluškivanje potreba studenata i njihovih percepcija kvalitete studijskih programa i kompetencija nakon završetka studija.

Na taj smo način, uz sasvim konkretne implikacije na procese unapređivanja kvalitete studijskih programa na našim institucijama, željeli otvoriti postupke standardiziranja studijskih programa temeljenih na isto takvim standardima kvalifikacija koja se ostvaruje upisom u registar HKO-a.

5.1. Temeljna polazišta za unapređivanje kvalitete studijskih programa

Temeljna polazišta za unapređivanje kvalitete studijskih programa predstavljaju svojevrsna uporišta na kojima se odvijaju procesi njihovoga rekonstruiranja i revidiranja. Zbog svoje prirode ona su obvezna za sve dionike pri izradi i primjeni studijskih programa. Polazišta su suštinski odraz skupova ishoda učenja na razini studijskoga programa i predstavljaju bitnu sastavnicu kojom se osigurava unutarnja usklađenost svih sastavnica studijskih programa i suradničko djelovanje sudionika u tijeku njihove izrade i primjene.

Temeljna polazišta su:

1. usklađenost, interdisciplinarnost te unutarnja konzistentnost studijskih programa (npr. formiranjem zajedničke kompetencijskih jezgri na razini pojedinoga studijskog profila *core-competencies* i sl.)
2. okrupnjavanje predmeta na razini skupova ishoda učenja (npr. jednoga zajedničkoga seminarskog rada na razini skupa ishoda učenja ili kompetencijske jezgre)
3. konstruiranje studijskoga programa na temelju jednosemestralnih predmeta uz iznimke koje imaju uporište u prirodi ishoda učenja na pojedinim predmetima (npr. razvoj vještina). Takvi predmeti u pravilu imaju veći broj ECTS-kreditnih bodova.
4. osnažiti princip kontinuiranosti u konstrukciji studijskoga programa isticanjem preduvjeta za upis predmeta
5. svi predmeti u studijskim programima završavaju završnim obvezama/ispitima

6. redefinirati omjer obveznih i izbornih i fakultativnih predmeta
7. povećati izbornost predmeta
8. unaprijediti studijski program u dionici skupova ishoda učenja u kojima je naglasak na razvoju praktičnih kompetencija
9. završni semestar studijskoga programa funkcionalno strukturirati u smjeru izrade završnih/diplomskih radova

6. PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐIVANJE KVALITETE STUDIJSKIH PROGRAMA

6.1. Struktura studijskih programa

I. OBVEZNI PREDMETI

1. PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA

Predmeti temeljnih znanstvenih disciplina predstavljaju općeobrazovnu jezgru studijskih programa. Uključuju pedagošku, psihološku, sociološku, filozofsku i edukacijsko-rehabilitacijsku skupinu predmeta.

Obrazovanje budućih odgajatelja i magistara primarnoga obrazovanja podrazumijeva razvoj kompetencija koje uključuju rad s ljudima, s društvom, s informacijama i tehnologijama te razumijevanje društvenoga i kulturološkoga značaja razvoja djece/učenika u kontekstu odgoja i obrazovanja. Studijskim obvezama navedene skupine predmeta studenti dobivaju opće akademske i obrazovne temelje.

2. SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI

Podloga za definiranje supstratnih znanosti i integrirano-metodičkih predmeta jesu odgojno-obrazovna područja kurikuluma u primarnom obrazovanju: jezično-komunikacijsko područje, matematičko područje, prirodoslovno područje, tehničko i informatičko područje, društveno-humanističko područje, umjetničko područje, tjelesno i zdravstveno područje te međupredmetne teme.

Podloga za definiranje supstratnih znanosti i integrirano-metodičkih predmeta u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju su područja razvoja djeteta.

Obvezni predmeti povezani su s akademskom disciplinom predmeta i nadovezujućom metodikom predmeta svakoga od navedenih odgojno-obrazovnih područja u odnosu na predmetne kurikulume u odgojno-obrazovnoj praksi.

Ova skupina predmeta uključuje razvoj kompetencija znanja i primjene znanja iz pedagogija, psihologija i pojedinih odgojno-obrazovnih područja te vođenja i podržavanja učenikova razvoja u procesima učenja i poučavanja. Uz opće akademsko znanje i znanstvenu utemeljenost predmeta, ističe se značaj međupredmetne povezanosti i interdisciplinarnosti područja te predmeta za razvoj praktičnih kompetencija studenata kao reflektivnih praktičara i profesionalaca.

3. PREDMETI ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA

Obrazovanje budućega stručnog suradnika odgajatelja i magistra primarnoga obrazovanja podrazumijeva razvoj kompetencija koje uključuju istraživanje vlastite prakse s ciljem unapređivanja odgojno-obrazovnoga rada s djecom. Stoga je potrebno da posjeduje znanja za izradu instrumenata, alata i materijala u istraživanjima (kvalitativnim i kvantitativnim) te posjeduje metodologijsku pismenost u planiranju, realizaciji i interpretaciji istraživanja.

4. PREDMETI ZA RAZVOJ PRAKTIČNIH KOMPETENCIJA

Razvoj praktičnih kompetencija studenata realizira se kroz oblike rada - vježbi unutar pojedinih predmeta općeobrazovne jezgre programa, putem prakse u obliku hospitacija u dječjim vrtićima i školama, unutar metodičke skupine predmeta kao samostalne i ocjenske aktivnosti studenata te putem organizirane istraživačke prakse namijenjene oblikovanju završnoga/diplomskoga rada. Kroz predmete za razvoj praktičnih kompetencija studenata preispituju se i primjenjuju postojeće spoznaje, ali i istražuju i primjenjuju nova znanja, vještine te se unapređuje postojeća praksa rada povezivanjem sa znanstveno istraživačkim dostizima suvremenoga obrazovanja. Planirani oblici rada razvoja praktičnih kompetencija predstavljaju istodobno za studente vidove propitivanja buduće profesije i njezine uloge u društvu otvarajući različite puteve cjeloživotnoga učenja.

II. IZBORNI PREDMETI

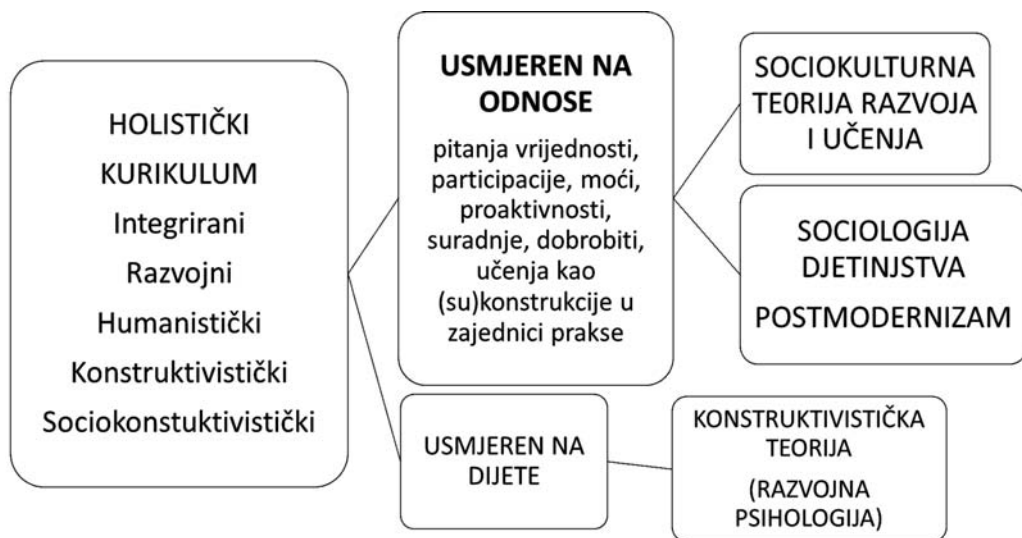
Izbornim se predmetima u poveznici s predmetima temeljnih znanstvenih disciplina proširuje opće i temeljno akademsko i stručno obrazovanje studenata dok se specifičnim izbornim predmetima koji su povezani s akademskim disciplinama i odgojno-obrazovnim područjima kurikulumu i metodikama rada, razvijaju teorijska i praktična znanja i vještine studenata te potiče daljnji razvoj i postavljaju dobri temelji za budući profesionalni razvoj i cjeloživotno učenje.

Izbornost je usmjerena na podržavanje osobnih interesa i mogućnost kreiranja personaliziranoga programa studiranja prema drugim srodnim fakultetima.

6.2. Prijedlozi za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

Na temelju postojećih studijskih programa Učiteljskoga fakulteta u Rijeci i Zagrebu sa studentima preddiplomskoga i diplomskoga studija napravljena je analiza ishoda učenja unutar predmeta koji su usmjereni na izravno razvijanje praktičnih kompetencija studenata. Realizirane su fokus-grupe sa studentima u kojima se otvorio niz pitanja za koja studenti procjenjuju da mogu utjecati na kvalitetu studijskih programa koja su ujedno bila i sadržaj rasprave zajedničkih sastanaka članova radne skupine.

Prijedlozi za unapređivanje kvalitete studijskih programa za prvostupnike i magistre ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja temelje se i na prihvaćanju nove paradigme djeteta i djetinjstva na kojoj se utemeljuje suvremeni institucijski rani i predškolski odgoj i obrazovanje:

Zaključci i preporuke za unapređivanje kvalitete studijskih programa preddiplomske i diplomske razine Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja temelje se na dobivenim pokazateljima provedenih aktivnosti u okviru izrade standarda zanimanja, standarda cjelovitih kvalifikacija i suvremenih polazišta (znanstveno utemeljenih) u organizaciji kvalitetnog institucijskog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

6.2.1. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja

SKUPOVI ISHODA UČENJA	ISHODI UČENJA	SKUPINE PREDMETA
IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA	<ul style="list-style-type: none"> • odabrati i primijeniti suvremene teorije dječjega razvoja i učenja • prepoznati djetetove sposobnosti, mogućnosti i interese u funkciji poticanja njegova učenja i razvoja • poduprijeti proces učenja djeteta na temelju praćenja i prepoznavanja njegova cjelokupnoga razvoja • organizirati i provoditi fleksibilan ritam života djece u dječjem vrtiću • prilagoditi tijek aktivnosti u (ne)planiranim okolnostima i situacijama • objasniti vrste i ulogu igre te je primijeniti u procesu razvoja i učenja djeteta • prepoznati posebnosti igre, učenja i razvoja djece s posebnim potrebama i pravima te djelovati u skladu s njima • opisati i protumačiti osobnu, emocionalnu, tjelesnu i socijalnu dobrobit 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
OKRUŽENJE ZA UČENJE	<ul style="list-style-type: none"> • pripremiti prostorno-materijalno okruženje u skladu s razvojnim potrebama i interesima djeteta • identificirati kulturu dječjega vrtića • izraditi, prikupiti i pripremiti poticaje za učenje, istraživanje i stvaranje • identificirati prednosti i nedostatke u organizaciji prostorno-materijalnoga okruženja • prepoznati i riješiti moguće prepreke u zaštiti zdravlja i sigurnosti djece • predvidjeti potencijalno opasne situacije u odgojno-obrazovnome kontekstu • procijeniti i kritički analizirati podržava li organizacija prostora socijalne, emocionalne, tjelesne i kognitivne sposobnosti djeteta 	<ul style="list-style-type: none"> • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija

OBLIKOVANJE KURIKULUMA	<ul style="list-style-type: none"> • identificirati ključne aspekte odgojno-obrazovnih potreba djeteta • stvarati aktivnosti na osnovi praćenja djeteta i njegovih interesa • planirati, provoditi i vrednovati kurikulum skupine • osmisliti, provoditi i vrednovati kurikulum predškole • vrednovati ostvarivanje godišnjega plana i programa dječjega vrtića na temelju dokumentacije • provoditi i vrednovati ostvarivanje posebnih i alternativnih odgojno-obrazovnih programa • koristiti različite metode dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa • formulirati strategije za zadovoljavanje odgojno-obrazovnih potreba u kineziološkom, umjetničkom, jezično-komunikacijskom, istraživačko-spoznajnom području • provoditi kurikulum za inkluziju i vrednovati ga u suradnji sa stručnjacima 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
REFLEKSIJA I SAMOREFLEKSIJA	<ul style="list-style-type: none"> • vrednovati i samovrednovati kvalitetu rada u ustanovi RPOO-a • analizirati i vrednovati elemente odgojno-obrazovnoga procesa • objasniti, protumačiti i primijeniti vještinu refleksije i samorefleksije • primijeniti osnovnu razinu digitalne pismenosti u postupku (samo)refleksije • primjenjivati i razvijati komunikacijske vještine • argumentirati mišljenje i kritički prosuđivati odabir strategija svoga djelovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti vještine uspostavljanja suradničkih odnosa • prepoznati značaj profesionalne odgovornosti u odnosu s djecom, roditeljima i stručnjacima • koristiti suvremene modalitete rada u ostvarivanju partnerstva s roditeljima • prepoznati i razumjeti suvremeno roditeljstvo i obiteljski kontekst • planirati i provoditi suradnju s osnovnom školom na partnerskoj razini • demonstrirati odgovarajuće prezentacijske i komunikacijske vještine • poznavati posebnosti sudionika i planirati suradnju 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija

PROFESIONALNI RAZVOJ	<ul style="list-style-type: none"> • poznavati i primjenjivati pravila skupnoga djelovanja i timskoga rada • razumjeti i analizirati elemente profesionalnoga razvoja • identificirati i analizirati koncepte cjeloživotnoga učenja zalaganjem za osobni profesionalni razvoj • voditi mapu profesionalnoga razvoja • predstavljati rad dječjega vrtića roditeljima, sustručnjacima i drugim sudionicima, na javnim manifestacijama i stručnim skupovima • objasniti temeljne postavke profesionalizma i profesionalnoga identiteta • objasniti i primijeniti načela profesionalnoga etičkog kodeksa odgajatelja • razumjeti važnost profesionalnoga udruživanja i profesionalnih mreža ustanova RPOO-a s ciljem razmjene ideja i iskustava • interpretirati i primijeniti nove spoznaje iz stručne i znanstvene literature 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
-----------------------------	--	--

	SKUPINE PREDMETA	UDIO U %	
OBVEZNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	15 – 35	70
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	25 – 45	
	PREDMETI ZA RAZVOJ PRAKTIČNIH KOMPETENCIJA	10 – 30	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	5 – 15	
IZBORNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	0 – 15	30
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	0 – 15	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	0 – 15	
	OSTALI PREDMETI	0 – 15	

6.2.2. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja

SKUPOVI ISHODA UČENJA	ISHODI UČENJA	SKUPINE PREDMETA
IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA	<ul style="list-style-type: none"> • kritički prosuđivati suvremene teorije dječjega razvoja i učenja • projicirati tijek odgojno-obrazovnoga procesa kao odgovor na djetetove potrebe • argumentirati procjenu djetetovih aktivnosti i mogućnosti nakon promatranja i dokumentiranja • protumačiti suvremeno djetinjstvo na interdisciplinarnoj razini • prepoznati i analizirati pripremljenost djeteta za školu • planirati i primijeniti suvremene strategije poticanja igre, učenja i razvoja djece s posebnim potrebama i pravima • generirati i integrirati razumijevanja dobrobiti za uspješno individualno funkcioniranje i pozitivne društvene odnose u kvalitetnom okruženju 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
OBLIKOVANJE KURIKULUMA I OKRUŽENJE ZA UČENJE	<ul style="list-style-type: none"> • osmisliti i vrednovati godišnji plan i program dječjega vrtića u suradnji s ostalim stručnjacima • osmisliti, razviti i vrednovati kurikulum dječjega vrtića • osmisliti i voditi posebne te alternativne odgojno-obrazovne programe i programe javnih potreba • dokumentirati djetetove aktivnosti i mogućnosti za (su)konstrukciju kurikuluma • osmisliti i vrednovati kurikulum za inkluziju u suradnji sa stručnjacima • planirati kontekstualne uvjete (okruženje) za ostvarivanje odgojno-obrazovnih aktivnosti • kritički prosuđivati kontekstualne uvjete okruženja za učenje • konstruirati i primijeniti različite oblike dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa • kritički prosuđivati kulturu dječjega vrtića 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija

<p>SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i razumjeti utjecaj specifičnih aspekata roditeljstva i roditeljskih postupaka • primijeniti odgovarajuće strategije potpore roditeljstvu • primijeniti raznovrsne elemente savjetovanja u radu s roditeljima • predstaviti elemente rada dječjega vrtića na javnim manifestacijama, stručnim i znanstvenim skupovima • provoditi suradnju s visokoškolskim institucijama, profesionalnim udruženjima i organizacijama • upotrijebiti suradničke vještine u korištenju resursa mjesne zajednice • pokazati informiranost o mogućnostima sudjelovanja u domaćim i međunarodnim projektima i programima 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
<p>PROFESIONALNI RAZVOJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identificirati promjene u profesionalnoj zajednici te aktivno promicati njezin razvoj • planirati i vrednovati planove profesionalnoga razvoja drugih odgajatelja • razumjeti procese mentoriranja, nadgledanja i vrednovanja profesionalnih zajednica • objasniti važnost dijeljenja profesionalnoga znanja i izvora s drugim profesionalcima, roditeljima i zajednicom • demonstrirati vještine vođenja i kvalitetne komunikacije sa suradnicima • razviti refleksivna umijeća važna za unapređivanje refleksivne prakse • promovirati vrijednosti profesionalne etike odgajatelja u profesionalnoj i društvenoj zajednici • podupirati razvoj profesionalnoga udruživanja i profesionalnih mreža ustanova RPOO-a s ciljem razmjene ideja i iskustava • oblikovati profesionalnu kulturu i promovirati koncept novoga profesionalizma 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija

ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	<ul style="list-style-type: none"> • vrednovati i unapređivati odgojno-obrazovnu praksu provedbom istraživanja • prepoznati istraživački problem u odgojno-obrazovnoj praksi i odabrati primjerenu metodu istraživanja • osmisliti nacrt istraživanja i provesti istraživanje • razlikovati i kritički prosuditi znanstveno i zdravorazumsko mišljenje u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju • pretražiti i organizirati odgovarajuće informacije iz baza podataka te drugih internetskih i knjižničnih izvora • pridržavati se etičkih načela prilikom provedbe istraživanja • kritički prosuditi znanstveni rad s vlastitoga paradigmatškog polazišta • interpretirati rezultate istraživanja i izraditi stručni rad • predstaviti rezultate istraživanja na znanstveno-stručnim skupovima 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
ORGANIZACIJA DJEČJEGA VRTIĆA	<ul style="list-style-type: none"> • opisati uloge odgojno-obrazovnih organizacija u nacionalnome i globalnome kontekstu • opisati koncepte organizacijskoga razvoja i vođenja odgojno-obrazovne ustanove • primjenjivati posebna znanja o menadžmentu odgojno-obrazovnih organizacija • objasniti i primijeniti elemente vrednovanja ustanove RPOO-a • objasniti i primijeniti elemente procesa samovrednovanja, odnosno interne evaluacije • objasniti ulogu različitih nositelja interesa u procesu organizacijskoga razvoja predškolske ustanove • identificirati financijske izvore i opisati načine prijave projekata • opisati i primijeniti strategije i pravila poslovne komunikacije • identificirati i analizirati poslovnu učinkovitost organizacije 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija

OBRAZOVNE POLITIKE	<ul style="list-style-type: none"> • identificirati značaj ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja u obrazovnome sustavu i društvenome kontekstu • analizirati i razumjeti odnos između obrazovne politike i njezinoga uključivanja u obrazovne sustave • poznavati hrvatske i međunarodne dokumente kojima se uređuje područje obrazovne politike • pripremiti i odaslati poslovne te stručne informacije prema različitim sudionicima • identificirati načine funkcioniranja državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kreiranju politike skrbi o djeci te ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja • objasniti i primijeniti načela etičkoga kodeksa u obrazovnoj politici 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina
---------------------------	---	---

	SKUPINE PREDMETA	UDIO U %	
OBVEZNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	25 – 40	70
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	10 – 25	
	PREDMETI ZA RAZVOJ PRAKTIČNIH KOMPETENCIJA	10 – 25	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	20 – 35	
IZBORNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	0 – 15	30
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	0 – 15	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	0 – 15	
	OSTALI PREDMETI	0 – 15	

6.2.3. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa prvostupnika ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFZG-a

SKUPOVI ISHODA UČENJA	ISHODI UČENJA	PREDMETI
IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA	<ul style="list-style-type: none"> • odabrati i primijeniti suvremene teorije dječjega razvoja i učenja • prepoznati djetetove sposobnosti, mogućnosti i interese u funkciji poticanja njegova učenja i razvoja • poduprijeti proces učenja djeteta na temelju praćenja i prepoznavanja njegova cjelokupnoga razvoja • organizirati i provoditi fleksibilni vremenski ritam življenja djece u dječjem vrtiću • prilagoditi tijek aktivnosti u (ne)planim okolnostima i situacijama • objasniti vrste i ulogu igre te ju primijeniti u procesu razvoja i učenja djeteta • prepoznati posebnosti igre, učenja i razvoja djece s posebnim potrebama i pravima te djelovati u skladu s njima • opisati i protumačiti osobnu, emocionalnu, tjelesnu i socijalnu dobrobit 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogija ranoga odgoja • Razvojna psihologija • Inkluzivna pedagogija • Socioemocionalni razvoj i dječja prava • Primijenjena razvojna psihologija
OKRUŽENJE ZA UČENJE	<ul style="list-style-type: none"> • pripremiti prostorno-materijalno okruženje u skladu s razvojnim potrebama i interesima djeteta • identificirati kulturu dječjega vrtića • izraditi, prikupiti i pripremiti poticaje za učenje, istraživanje i stvaranje • identificirati prednosti i nedostatke u organizaciji prostorno-materijalnoga okruženja • prepoznati i riješiti moguće prepreke u zaštiti zdravlja i sigurnosti djece • predvidjeti potencijalno opasne situacije u odgojno-obrazovnome kontekstu • procijeniti i kritički analizirati podržava li organizacija prostora socijalne, emocionalne, tjelesne i kognitivne sposobnosti djeteta 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesija odgojitelja i refleksivna praksa • Primijenjena razvojna psihologija • Razvoj kurikulumu ranoga odgoja • Zaštita zdravlja i njega predškolskoga djeteta • Metodika hrvatskoga jezika i književnosti • Kineziološka metodika • Metodika upoznavanja okoline • Metodika glazbene kulture • Metodika likovne kulture

OBLIKOVANJE KURIKULUMA	<ul style="list-style-type: none"> • identificirati ključne aspekte odgojno-obrazovnih potreba djeteta • kreirati aktivnosti na osnovi praćenja djeteta i njegovih interesa • planirati, provoditi i vrednovati kurikulum skupine • osmisliti, provoditi i vrednovati kurikulum predškole • vrednovati realizaciju godišnjeg plana i programa dječjega vrtića na temelju dokumentacije • provoditi i vrednovati ostvarivanje posebnih i alternativnih odgojno-obrazovnih programa • koristiti različite metode dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa • formulirati strategije za zadovoljavanje odgojno-obrazovnih potreba u kineziološkom, umjetničkom, jezično-komunikacijskom, istraživačko-spoznajnom području • provoditi kurikulum za inkluziju i vrednovati ga u suradnji sa stručnjacima 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesija odgojitelja i refleksivna praksa • Primijenjena razvojna psihologija • Metodika hrvatskoga jezika i književnosti • Kineziološka metodika • Metodika upoznavanja okoline • Metodika glazbene kulture • Metodika likovne kulture • Metode znanstvenoga istraživanja • Inkluzivna pedagogija • Partnerstvo dječjega vrtića, obitelji i škole • Jezično izražavanje
REFLEKSIJA I SAMOREFLEKSIJA	<ul style="list-style-type: none"> • vrednovati i samovrednovati kvalitetu rada u ustanovi RPOO-a • analizirati i vrednovati elemente odgojno-obrazovnoga procesa • objasniti, protumačiti i primijeniti vještinu refleksije i samorefleksije • primijeniti osnovnu razinu digitalne pismenosti u postupku (samo)refleksije • primjenjivati i razvijati komunikacijske vještine • argumentirati mišljenje i kritički prosuđivati odabir strategija svoga djelovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesija odgojitelja i refleksivna praksa • Komunikologija • Hrvatski jezik
SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti vještine uspostavljanja suradničkih odnosa • prepoznati značaj profesionalne odgovornosti u odnosu s djecom, roditeljima i stručnjacima • koristiti suvremene modalitete rada u ostvarivanju partnerstva s roditeljima • prepoznati i razumjeti suvremeno roditeljstvo i obiteljski kontekst • planirati i provoditi suradnju s osnovnom školom na partnerskoj razini • demonstrirati odgovarajuće prezentacijske i komunikacijske vještine • poznavati posebnosti sudionika i planirati suradnju 	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerstvo dječjega vrtića, obitelji i škole • Komunikologija • Inkluzivna pedagogija • Primijenjena razvojna psihologija • Hrvatski jezik

PROFESIONALNI RAZVOJ	<ul style="list-style-type: none"> • poznavati i primjenjivati pravila skupnoga djelovanja i timskoga rada • razumjeti i analizirati elemente profesionalnoga razvoja • identificirati i analizirati koncepte cjelovitnoga učenja zalaganjem za osobni profesionalni razvoj • voditi mapu profesionalnoga razvoja • predstavljati rad dječjega vrtića roditeljima, suradnicima i drugim dionicima, na javnim manifestacijama i stručnim skupovima • objasniti temeljne postavke profesionalizma i profesionalnoga identiteta • objasniti i primijeniti načela profesionalnoga etičkog kodeksa odgajatelja • razumjeti važnost profesionalnoga udruživanja i profesionalnih mreža ustanova RPOO-a s ciljem razmjene ideja i iskustava • interpretirati i primijeniti nove spoznaje iz stručne i znanstvene literature 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikologija • Profesija odgojitelja i refleksivna praksa • Filozofija odgoja • Uvod u statistiku • Hrvatski jezik • Likovna kultura • ICT u odgoju i obrazovanju • Kineziologija • Glazbena kultura • Dječja književnost • Osnove metodologije znanstvenoga i stručnoga rada
-----------------------------	---	---

	SKUPINE PREDMETA	UDIO U %	
OBVEZNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	25 – 40	70
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	10 – 25	
	PREDMETI ZA RAZVOJ PRAKTIČNIH KOMPETENCIJA	10 – 25	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	20 – 35	
IZBORNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	0 – 15	30
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	0 – 15	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	0 – 15	
	OSTALI PREDMETI	0 – 15	

6.2.4. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja UFZG-a

SKUPOVI ISHODA UČENJA	ISHODI UČENJA	PREDMETI
IGRA, UČENJE I RAZVOJ DJETETA	<ul style="list-style-type: none"> • kritički prosuđivati suvremene teorije dječjega razvoja i učenja • projicirati tijek odgojno-obrazovnoga procesa kao odgovor na djetetove potrebe • argumentirati procjenu djetetovih aktivnosti i mogućnosti nakon promatranja i dokumentiranja • protumačiti suvremeno djetinjstvo na interdisciplinarnoj razini • prepoznati i analizirati pripremljenost djeteta za školu • planirati i primijeniti suvremene strategije poticanja igre, učenja i razvoja djece s posebnim potrebama i pravima • generirati i integrirati razumijevanja dobrobiti za uspješno individualno funkcioniranje i pozitivne socijalne odnose u kvalitetnom okruženju 	<ul style="list-style-type: none"> • Psihologija roditeljstva • Suvremene književne teorije u dječjoj književnosti • Kineziološke transformacije • Suvremeno djetinjstvo • Teorije dječjega jezičnog razvoja • Klasični i novi mediji u ranoj dobi • Inkluzivni kurikulum • Dijete u krizi
OBLIKOVANJE KURIKULUMA I OKRUŽENJE ZA UČENJE	<ul style="list-style-type: none"> • osmisliti i vrednovati godišnji plan i program dječjega vrtića u suradnji s ostalim sustručnjacima • osmisliti, razviti i vrednovati kurikulum dječjega vrtića • osmisliti i voditi posebne te alternativne odgojno-obrazovne programe i programe javnih potreba • dokumentirati djetetove aktivnosti i mogućnosti za (su)konstrukciju kurikuluma • osmisliti i vrednovati kurikulum za inkluziju u suradnji sa sustručnjacima • planirati kontekstualne uvjete (okruženje) za ostvarivanje odgojno-obrazovnih aktivnosti • kritički prosuđivati kontekstualne uvjete okruženja za učenje • konstruirati i primijeniti različite oblike dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa • kritički prosuđivati kulturu dječjega vrtića 	<ul style="list-style-type: none"> • Suvremene metodičke teorije • Metodologija programiranja u TZK-u • Suvremeno djetinjstvo • Inkluzivni kurikulum

<p>SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i razumjeti utjecaj specifičnih aspekata roditeljstva i roditeljskih postupaka • primijeniti odgovarajuće strategije potpore roditeljstvu • primijeniti raznovrsne elemente savjetovanja u radu s roditeljima • predstaviti elemente rada dječjega vrtića na javnim manifestacijama, stručnim i znanstvenim skupovima • provoditi suradnju s visokoškolskim institucijama, profesionalnim udruženjima i organizacijama • upotrijebiti suradničke vještine u korištenju resursa lokalne zajednice • pokazati informiranost o mogućnostima sudjelovanja u domaćim i međunarodnim projektima i programima 	<ul style="list-style-type: none"> • Psihologija roditeljstva • Dijete, odgojitelj, roditelji, mediji • Obiteljska pedagogija • Teorije dječjega jezičnoga razvoja
<p>PROFESIONALNI RAZVOJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • identificirati promjene u profesionalnoj zajednici te aktivno promicati njezin razvoj • planirati i vrednovati planove profesionalnoga razvoja drugih odgajatelja • razumjeti procese mentoriranja, nadgledanja i vrednovanja profesionalnih zajednica • objasniti važnost dijeljenja profesionalnoga znanja i izvora s drugim profesionalcima, roditeljima i zajednicom • demonstrirati vještine vođenja i kvalitetne komunikacije sa suradnicima • razviti refleksivna umijeća važna za unapređivanje refleksivne prakse • promovirati vrijednosti profesionalne etike odgajatelja u profesionalnoj i društvenoj zajednici • podupirati razvoj profesionalnoga udruživanja i profesionalnih mreža ustanova RPOO-a s ciljem razmjene ideja i iskustava • oblikovati profesionalnu kulturu i promovirati koncept novoga profesionalizma 	<ul style="list-style-type: none"> • Samovrednovanje i razvoj predškolske ustanove • Odnosi s javnošću • Obiteljska pedagogija • Inkluzivni kurikulum

ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	<ul style="list-style-type: none"> • vrednovati i unapređivati odgojno-obrazovnu praksu provedbom istraživanja • prepoznati istraživački problem u odgojno-obrazovnoj praksi i odabrati primjerenu metodu istraživanja • osmisliti nacrt istraživanja i provesti istraživanje • razlikovati i kritički prosuditi znanstveno i zdravorazumno mišljenje u ranome i predškolskome odgoju i obrazovanju • pretražiti i organizirati odgovarajuće informacije iz baza podataka te drugih internetskih i knjižničnih izvora • pridržavati se etičkih načela prilikom provedbe istraživanja • kritički prosuditi znanstveni rad s vlastitoga paradigmatškog polazišta • interpretirati rezultate istraživanja i izraditi stručni rad • predstaviti rezultate istraživanja na znanstveno-stručnim skupovima 	<ul style="list-style-type: none"> • Metodologija istraživanja u ranom odgoju i obrazovanju • Istraživanje dječjega likovnog stvaralaštva • Istraživanje dječjega glazbenog stvaralaštva • Etika • Tekstovi odgojiteljske struke na njemačkom i engleskom jeziku • Kvalitativna istraživanja u RPOO-u • Kvantitativna istraživanja u RPOO-u • Hrvatski jezik akademske komunikacije
ORGANIZACIJA DJEČJEGA VRTIĆA	<ul style="list-style-type: none"> • opisati uloge odgojno-obrazovnih organizacija u nacionalnome i globalnome kontekstu • opisati koncepte organizacijskoga razvoja i vođenja odgojno-obrazovne ustanove • primjenjivati posebna znanja o menadžmentu odgojno-obrazovnih organizacija • objasniti i primijeniti elemente vrednovanja ustanove RPOO-a • objasniti i primijeniti elemente procesa samovrednovanja, odnosno interne evaluacije • objasniti ulogu različitih nositelja interesa u procesu organizacijskoga razvoja predškolske ustanove • identificirati financijske izvore i opisati načine prijave projekata • opisati i primijeniti strategije i pravila poslovne komunikacije • identificirati i analizirati poslovnu učinkovitost organizacije 	<ul style="list-style-type: none"> • Osnove menadžmenta • Odnosi s javnošću • Hrvatski jezik akademske komunikacije • Timski rad

OBRAZOVNE POLITIKE	<ul style="list-style-type: none"> • identificirati značaj ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja u obrazovnome sustavu i društvenome kontekstu • analizirati i razumjeti odnos između obrazovne politike i njezinoga uključivanja u obrazovne sustave • poznavati hrvatske i međunarodne dokumente kojima se uređuje područje obrazovne politike • pripremiti i odaslati poslovne te stručne informacije prema različitim sudionicima • identificirati načine funkcioniranja državnih tijela ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kreiranju politike skrbi o djeci te ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja • objasniti i primijeniti načela etičkoga kodeksa u obrazovnoj politici 	<ul style="list-style-type: none"> • Obrazovna politika i rani odgoj i obrazovanje • Obiteljska pedagogija
---------------------------	---	--

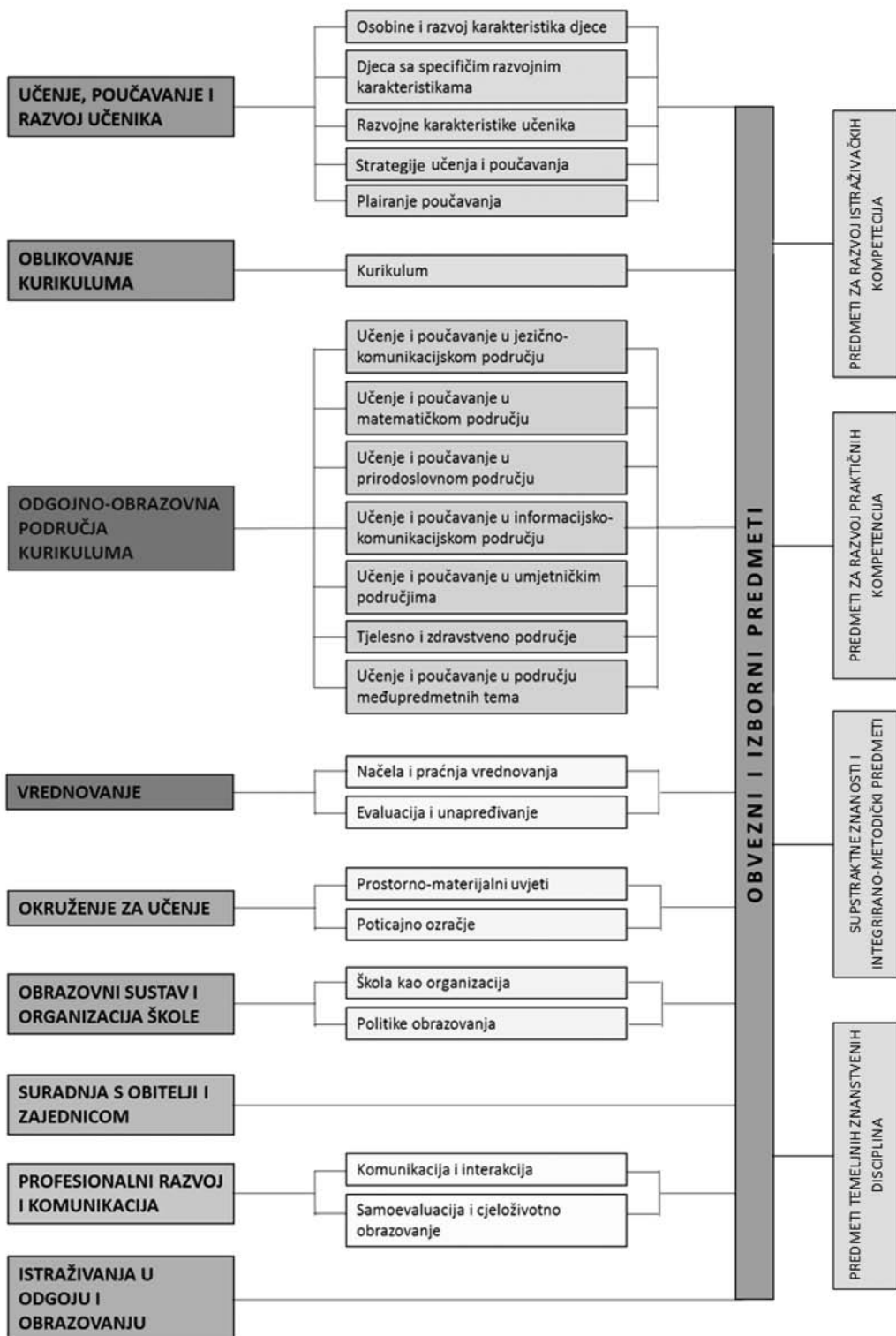
		SKUPINE PREDMETA		UDIO U %	
OBVEZNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA		25 – 40	70	
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI		10 – 25		
	PREDMETI ZA RAZVOJ PRAKTIČNIH KOMPETENCIJA		10 – 25		
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA		20 – 35		
IZBORNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA		0 – 15	30	
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI		0 – 15		
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA		0 – 15		
	OSTALI PREDMETI		0 – 15		

6.3. Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra primarnoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja

U svrhu unapređenja postojećih studijskih programa u području primarnoga obrazovanja na visokim učilištima analiziran je postojeći studijski program Integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog Učiteljskog studija te su analizirana dosad provedena kvantitativna istraživanja koja su, uz prijedloge okvira standarda kvalifikacija za magistra primarnoga obrazovanja, dala podlogu za kvalitativno istraživanje kroz fokus-grupe. Ispitivanje i evaluacija elemenata studijskoga programa kroz skupine ishoda učenja ostvarena je putem fokus-grupa s magistrima primarnoga obrazovanja, ravnateljima i stručnim suradnicima iz odabranih osnovnih škola (grad Rijeka, prsten grada Rijeke, Gorski kotar, otoci). Istovremeno je organiziran i program usavršavanja putem tematske radionice za nastavnike Učiteljskoga fakulteta u Rijeci u primjeni koncepta ishoda učenja i pravilnoj razradi predviđenih ishoda učenja u poveznici sa skupovima ishoda učenja Prijedloga kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja.

U kontekstu evaluacije stručne prakse i prijedloga unapređenja razvoja praktičnih kompetencija studenata, na osnovu studijskoga boravka članova radne skupine u Sloveniji analiziran je i interpretiran model dobre organizacije stručne prakse studenata. Kroz organizirane tematske radionice pod vodstvom vanjskoga stručnjaka, educirani su studenti o evaluaciji i samoevaluaciji provedbe školske prakse te je putem ankete ispitano zadovoljstvo studenata Učiteljskoga fakulteta u Rijeci provedbom školske prakse.

Zaključci i preporuke za unapređenje studijskoga programa Integriranoga preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog Učiteljskog studija temelje se na dobivenim pokazateljima provedenih aktivnosti, primjenom kompetencijskoga pristupa koje u središte stavlja studente s uporištima u skupovima ishoda učenja Prijedloga standarda kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja.

Prijedlog za unapređivanje studijskoga programa magistra primarnoga odgoja i obrazovanja UFRI-ja

SKUPOVI ISHODA UČENJA	ISHODI UČENJA	SKUPINE PREDMETA
UČENJE, POUČAVANJE I RAZVOJ UČENIKA	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti znanstvene spoznaje o procesima učenja i poučavanja u planiranju poučavanja usmjerenoga na učenika • prilagoditi proces učenja i poučavanja tjelesnom, emocionalnom, socijalnom i kognitivnom razvoju učenika • razumjeti razvojne karakteristike učenika, uključujući i učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama • prepoznati i pratiti pokazatelje razvoja djeteta u cjelini te pružati odgovarajuću podršku u učenju • prilagoditi pristupe, metode, nastavne strategije individualnim mogućnostima i interesima učenika uvažavajući različite stilove učenja učenika • primijeniti oblike poučavanja koji potiču na aktivno uključivanje učenika u proces učenja • analizirati i primijeniti metode poučavanja iskustvenoga učenja s ciljem razvoja kreativnoga i kritičkoga mišljenja te emocionalne inteligencije • prepoznati različite motivacije za učenjem, temperamente te samopojmanja osobina ličnosti kod učenika • planirati poučavanje koje potiče samoregulirano učenje učenika 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano- metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
OBLIKOVANJE KURIKULUMA	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti teoriju kurikulumu i karakteristike (su) konstrukcije kurikulumu • analizirati <i>Nacionalni okvirni kurikulum</i> u pripremi plana poučavanja odgojno-obrazovnih područja primjerenoga uzrastu i različitim karakteristikama učenika • biti informiran o <i>Nacionalnom kurikulumu ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja</i> • analizirati sadržaje odgojno-obrazovnih područja kurikulumu • izdvojiti temeljne kompetencije učenika u odgojno-obrazovnim područjima i oblikovati ishode učenja • pokazati razumijevanje kurikulumskih sadržaja te kritički prosuđivati i uključivati sadržaje kurikulumu međupredmetnih tema • koristiti dokumente koji omogućuju planiranje i realizaciju odgojno-obrazovnoga procesa • primjenjivati različite oblike dokumentiranja odgojno-obrazovnoga procesa 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija

<p>ODGOJNO-OBRAZOVNA PODRUČJA KURIKULUMA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti povijesni razvoj znanstvene discipline na kojoj se temelji područje poučavanja te njezinu ulogu u znanosti i društvu • primijeniti didaktičko-metodičke spoznaje o planiranju poučavanja učenika u jezično-komunikacijskoj, matematičkoj, prirodoslovnoj, tehničko-informatičkoj, društveno-humanističkoj, umjetničkoj te tjelesno-zdravstvenom području • oblikovati sadržaje poučavanja prema načelima korelacije, integracije i interdisciplinarnosti • planirati poučavanje na godišnjoj, mjesečnoj i izvedbenoj razini koje je usklađeno s nacionalnim dokumentima u području obrazovanja i s planiranim ishodima učenja • objasniti materijalno-tehničke pretpostavke učenja i poučavanja s obzirom na posebnosti odgojno-obrazovnog područja • planirati učenje i poučavanje sadržaja odgojno-obrazovnog područja u različitim okruženjima u školi i izvan nje • koristiti informacijsko-komunikacijsku obrazovnu tehnologiju u planiranju poučavanja sadržaja odgojno-obrazovnih područja • osmišljavati sadržaje i oblike poticanja dječjeg stvaralaštva u odgojno-obrazovnim područjima kurikuluma • planirati izvannastavne aktivnosti određenoga odgojno-obrazovnog područja usmjerene na interese učenika • predstaviti pristupe koji potiču problemsko-istraživačke aktivnosti učenika u odgojno-obrazovnim područjima kurikuluma 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
<p>VREDNOVANJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizirati dokimološku praksu u odgojno-obrazovnom procesu na nacionalnoj i međunarodnoj razini • razlikovati pristupe i instrumente za formativno i sumativno utvrđivanje postignuća učenika • osmisliti instrumente i utvrditi kriterije za praćenje i ocjenjivanje napretka učenika primjerene dobi, sposobnostima i postignućima učenika. • procijeniti ishode učenja pridavanjem brojeva i/ili opisne vrijednosti rezultatima učenikova rada • primijeniti tehnike i instrumente koje će učeniku omogućiti samovrednovanje i prilagodbu strategija učenja • objasniti važnost dokumentiranja učenikova sudjelovanja i doprinosa različitim aktivnostima učenja • oblikovati poticajnu usmenu i pisanu povratnu informaciju učeniku te roditeljima o rezultatima praćenja učenikovih postignuća • analizirati vlastiti pristup vrednovanju u svrhu prepoznavanja i uklanjanja pristranosti 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija

<p>OKRUŽENJE ZA UČENJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizirati propise, zakone i konvencije koji se odnose na zaštitu prava i interesa djeteta • identificirati čimbenike te primjenjivati metode i postupke koji doprinose stvaranju sigurnoga, zdravog i poticajnoga okruženja za socijalni, emocionalni i psihofizički razvoj djeteta • opisati utjecaj okruženja za učenje s obzirom na različite obrazovne potrebe i interese učenika zastupajući njihova prava i odgovornosti • provoditi dogovorena pravila ponašanja kao preduvjet za stvaranje pozitivnoga ozračja za odgojno-obrazovni rad i inkluziju • planirati socijalne oblike i suradničke strategije rada kojima se uspostavlja ozračje međusobnoga poštivanja i solidarnosti • opisati i interpretirati različite oblike stereotipiziranja, etiketiranja i diskriminacije djece s obzirom na društvene kategorije roda, etničke i vjerske pripadnosti, socioekonomski status i kulturni kapital • prepoznati krizne situacije i primijeniti načela prevencije i intervencije u rješavanju problema u ponašanju, kao i disciplinskih problema u razredu • planirati procese učenja i poučavanja u različitim okruženjima i izvan škole (zajednica, pojedinci i institucije u zajednici) kako bi se omogućilo učenje u stvarnim životnim situacijama • osmisliti oblike organizacije i estetskoga uređenja prostora kako bi potaknuo učenike na suradnju i učenje 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano- metodički predmeti
<p>OBRAZOVNI SUSTAV I ORGANIZACIJA ŠKOLE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kritički promišljati o poveznicama filozofskoga i obrazovnoga diskursa u povijesnoj i suvremenoj perspektivi te njihovom utjecaju na politike obrazovanja • analizirati obrazovnu politiku uz osobit osvrt na ulogu i društveni status učitelja i drugih ključnih sudionika obrazovnoga sustava • usporediti suvremene međunarodne trendove u obrazovanju sa specifičnostima nacionalnoga odgojno-obrazovnog sustava. • objasniti organizacijsku strukturu, djelokrug rada i ovlasti odgojno-obrazovnih ustanova • objasniti institucionalne okvire djelovanja škole i elemente za osiguravanje i razvoj kvalitete škole • objasniti načine vođenja i upravljanja školom i školskim sustavom • pokazati informiranost o pedagoškoj dokumentaciji škole i djelokrugu rada i ovlasti stručnih školskih tijela • kritički raspravljati o školi kao organizaciji koja uči i društvu koje uči • raspraviti o načinima razvijanja surađujuće i pozitivne školske klime i kulture 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano- metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija

<p>SURADNJA S OBITELJI I ZAJEDNICOM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti i kritički prosuđivati teorije socijalizacije, obitelji i djetinjstva • interpretirati i usporediti teorijska gledišta kojima se tumače posebnosti odgojnoga djelovanja u suvremenoj obitelji • razlikovati suvremene stilove obiteljskoga odgoja i objasniti članovima obitelji važnost obiteljske podrške u razvoju i učenju djeteta • pokazati informiranost o djelokrugu rada specijaliziranih institucija i stručnjaka u zajednici koji obitelji i učeniku mogu pružiti odgovarajuću podršku i pomoć • izložiti pristupe i strategije za uspostavljanje suradnje i partnerstva s članovima obitelji i zajednicom • predložiti oblike savjetodavne podrške članovima obitelji koji skrbe za dijete • analizirati odnose s obiteljima i suradnicima u zajednici radi njihova unapređenja • pripremati učenike na dodatnoj nastavi i izvannastavnim aktivnostima za sudjelovanje na smotrama i natjecanjima 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija
<p>PROFESIONALNI RAZVOJ I KOMUNIKACIJA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • primijeniti komunikacijska načela i tehnike učinkovite profesionalne komunikacije • demonstrirati oblike komunikacije u usmenome, pisanom i digitalnom obliku sa subjektima odgojno-obrazovnoga procesa • interpretirati temeljna etička načela profesionalne prakse rada učitelja u školama • samoprocijeniti profesionalni identitet i profesionalne vrijednosti • analizirati mogućnosti profesionalnoga usavršavanja i razvoja • kritički promišljati o cjeloživotnome obrazovanju i vrednovati svoj odnos prema formalnom, neformalnom i informalnom obrazovanju i učenju • predstaviti plan osobnoga rasta i profesionalnoga razvoja • koristiti se znanstvenom i stručnom literaturom te kritički preispitivati relevantne znanstvene spoznaje o unapređivanju profesionalne prakse • samovrednovati postupke i provedene aktivnosti u realnoj nastavnoj situaciji • kritički prosuđivati i analizirati suvremene obrazovne trendove i njihove implikacije u području cjeloživotnoga obrazovanja 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • supstratne znanosti i integrirano-metodički predmeti • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija

ISTRAŽIVANJA U ODGOJU I OBRAZOVANJU	<ul style="list-style-type: none"> • objasniti svrhu i primjerenost odabira kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja u odgoju i obrazovanju • definirati istraživački problem u odgojno-obrazovnoj praksi i odabrati primjerenu metodu istraživanja • pretraživati znanstvene baze podataka radi analize teorijskih koncepata i postavljanja ciljeva i hipoteza • pripremiti istraživački nacrt i provesti istraživanje • koristiti primjerene statističke metode za obradu podataka • interpretirati rezultate istraživanja i izraditi stručni/znanstveni rad • predlagati unapređivanje prakse temeljene na rezultatima istraživanja • predstaviti rezultate istraživanja na znanstveno-stručnim skupovima • primijeniti etička načela u provedbi istraživanja 	<ul style="list-style-type: none"> • predmeti temeljnih znanstvenih disciplina • predmeti za razvoj praktičnih kompetencija • predmeti za razvoj istraživačkih kompetencija
--	---	--

	SKUPINE PREDMETA	UDIO U %	
OBVEZNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	15 – 35	70
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	25 – 45	
	PREDMETI ZA RAZVOJ PRAKTIČNIH KOMPETENCIJA	5 – 20	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	5 – 20	
IZBORNI PREDMETI	PREDMETI TEMELJNIH ZNANSTVENIH DISCIPLINA	0 – 15	30
	SUPSTRATNE ZNANOSTI I INTEGRIRANO-METODIČKI PREDMETI	0 – 15	
	PREDMET ZA RAZVOJ ISTRAŽIVAČKIH KOMPETENCIJA	0 – 15	
	OSTALI PREDMETI	0 – 15	

ULOMCI IZ RECENZIJA

Recenzija Standarda kvalifikacija za odgajatelja prvostupnika te magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja

U uvodnome teorijskom okviru jasno su obrazloženi pojedini pojmovi i zahtjevi koji prethode donošenju HKO-a: na čemu se zasniva Hrvatski kvalifikacijski okvir, europske smjernice i međunarodni propisi, odnosno odrednice *Europskoga kvalifikacijskog okvira* te važnost HKO-a u kvalitetnijem povezivanju potreba tržišta rada s provođenjem obrazovnih programa. Naglasak se stavlja na vrednovanje svih ishoda učenja, uvođenje kompetencijskoga pristupa i naglašavanje ishoda učenja u studijskim programima Republike Hrvatske, što predstavlja osnovu za uvođenje svake pojedine kvalifikacije te usklađenost standarda kvalifikacije sa standardima zanimanja, a ishodi učenja se potvrđuju odgovarajućom kvalifikacijom koja je upisana u Registar HKO-a.

Obrazlažu se i pojašnjavaju osnovna načela za izradu okvira standarda kvalifikacija: što su ishodi, sastavnice, razine te važnost povezanosti ishoda učenja s kompetencijama.

Šest (6) skupova ishoda učenja za 6. razinu (odgojitelj prvostupnik) i sedam (7) skupova ishoda učenja za 7. razinu (magistar ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja) te pripadajućih ECTS-bodova rezultira *Okvirom za izradu standarda kvalifikacije za odgajatelja prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja*. Za svaki skup ishoda učenja jasno su opisani ishodi učenja.

Postavljeni su jasni kriteriji stjecanja skupa kompetencija koje sudionik obrazovanja može očekivati da će imati po završetku obrazovanja za kvalifikaciju određene razine (6. razine i 7. razine) i obujma. Hrvatski kvalifikacijski okvir obiju razina sadržava jednostavnu i konkretnu temeljnu građu te minimalan broj osnovnih elemenata i omogućava da se ishodi učenja mjere i uspoređuju jedni s drugima. Polazi se od ciljeva ishoda koji se trebaju ostvarivati, kao i svih aktivnosti i zadaća koje je potrebno provoditi za njihovo uspješno ostvarenje. Svi se dijelovi povezuju s Europskim kvalifikacijskim okvirom, Na-

cionalnim kvalifikacijskim sustavom i Nacionalnim kvalifikacijskim okvirom te Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te je vidljiva prohodnost kompetencija na višoj razini. Korištena su osnovna svojstva kvalifikacije razina (skup mjerljivih pokazatelja kroz doseg i složenost stečenih kompetencija), obujam (količina stečenih kompetencija iskazanih ECTS-bodovima), profil (područje rada i učenja stečenih kompetencija, a iskazano nazivima odgajatelj prvostupnik te magistar ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja), kvaliteta (pouzdanost izdane jasne isprave u odnosu na razinu, obujam i stečenih kompetencija (6. razina i 7. razina)) i kvaliteta kvalifikacije/ishoda učenja (pouzdanost izdane javne isprave u odnosu na iskazanu razinu, obujam i profil stečenih kompetencija). Mjerljivi pokazatelji razina iskazani su opisanim ishodima učenja određene razine koji su jasni, vidljiva je prohodnost i složenost na višoj razini te povezano s ECTS-bodovima koji iskazuju obujam stečenih kompetencija određenih prosječno ukupno utrošenim vremenom koje je studentu potrebno za stjecanje tih kompetencija.

izv. prof. dr. sc. Vesnica Mlinarević

Recenzija besedila Standarda kvalifikacija za odgajatelje prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci

Struktura besedila je naslednja: Uvodno polazište, Osnovna načela za izradu ovira standarda kvalifikacija, Ishodi učenja, okvir za izradu standarda kvalifikacija za odgajatelje prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, okvir za izradu standarda kvalifikacije za odgajatelja prvostupnika, 6. razina, okvir za izradu standarda kvalifikacije magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, 7. razina.

V uvodnih poglavjih so opredeljeni razlogi za uvedbo *Okvira za izradu standarda kvalifikacija za odgajatelja prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja*. Pri tem se opirajo na relevantne dokumente v republiki Hrvatski, na okvir *Evropskega kvalifikacijskega okvira*, evropskih smernic in mednarodnih predpisov. Opredeljena so temeljna načela za izdelavo okvirjev standarda kvalifikacij in predvidene izhode učenja, ki jih sestavljata dva dela in sicer Aktivnosti in kontekst na katerega se nanaša.

V nadaljevanju sta predstavljeni poglavji okvir za izradu standarda kvalifikacije za odgajatelja prvostupnika 6. razina, okvir za izradu standarda kvalifikacije magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, 7. razina. V vsakem od njih so prikazana področja izhodov učenja na 6. in 7. ravni z ECTS.

Navedeni sklopi se vsebinsko smiselno nadaljujejo v okvir za izradu standarda kvalifikacije magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, 7. razina.

Ugotovitve

Predlagatelj strokovno in argumentirano utemeljuje potrebo po uvedbi Okvira za izradu standarda kvalifikacija za odgajatelje prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja.

Sklep

Na podlagi proučitve podanega besedila dokumentov in zgoraj zapisanih ugotovitev dajem k okviru za izradu standarda kvalifikacija za odgajatelje prvostupnika i magistra ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja **pozitivno mnenje**.

prof. dr. sc. Jurka Lepičnik Vodopivec

Recenzija Standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja

Okvir za izradu prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja (dalje Okvir) izrađen je u okviru četvrtoga elementa projekta *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja*.

Okvir je izrađen u skladu s metodologijom koju propisuje Hrvatski kvalifikacijski okvir (HKO) i iz njega izvedeni dokumenti.

Okvirom su definirani skupovi ishoda učenja s pripadajućim pojedinačnim ishodima učenja prema glavnim kompetencijama koje magistar primarnoga obrazovanja treba razviti do završetka inicijalnoga obrazovanja. Proces definiranja skupova ishoda učenja oslanjao se na do sada provedena istraživanja u području kompetencija učitelja, kompetencijskih standarda za učitelje, kao i na primjere dobre prakse. Analizirani su aktualni studijski programi za inicijalno obrazovanje magistara primarnoga obrazovanja te su provedene radionice s nastavnicima Učiteljskoga fakulteta u Rijeci. Okvir je usklađen i s *Okvirom nacionalnoga standarda kvalifikacija za učitelje u osnovnim i srednjim školama* koji je u veljači 2016., u obliku preporuke, donijelo Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje.

Okvir se odnosi na razinu 7 po Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru. Predložena cjelovita kvalifikacija stječe se završetkom sveučilišnoga studija (300 ECTS-bodova). Okvir za izradu prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja potreban je i važan dokument za hrvatski obrazovni sustav, kao i za tržište rada. Ovaj dokument dobra je podloga za nastavak rada na razvoju i definiranju standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja. Standard kvalifikacije koji bi mogao biti razvijen na temelju ovoga Okvira služio bi kao informacija različitim društvenim sudionicima o kompetencijama koje su učitelji dužni razviti do završetka inicijalnoga obrazovanja, odnosno bio bi jasna poruka svim zainteresiranima o odgovornostima koje u formiranju učiteljskih kompetencija preuzimaju fakulteti na kojima se budući učitelji školuju. Standard bi služio i kao podloga za redefiniranje postojećih i razvoj novih programa inicijalnoga obrazovanja učitelja, odnosno za (re)definiranje ishoda učenja na razini programa, ali i pojedinih kolegija.

prof. dr. sc. Vlatka Domović

Recenzija Standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja

Dokument *Okvir za izradu prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja* obuhvaća 19 stranica teksta i tablica. Dokument je razvijen u sklopu projekta *Standardi kvalifikacija i unapređivanje kvalitete studijskih programa odgajatelja i učitelja*, a odnosi se na definiranje skupova ishoda učenja i pripadajućih pojedinačnih ishoda učenja.

U uvodnome dijelu dokumenta autori se pozivaju na referentnu zakonodavnu podlogu, Zakon o hrvatskome kvalifikacijskom okviru i prateće dokumente, kojima se određuju ključni koncepti i metodologija izrade standarda kvalifikacije.

U drugome dijelu dokumenta navedeni su recentni i relevantni izvori te primjeri dobre prakse, uključujući i aktualne studijske programe za obrazovanje magistara primarnoga obrazovanja koji su poslužili kao orijentir pri određivanju skupova ishoda učenja. Valja napomenuti da je dokument usklađen i s najnovijim *Okvirom nacionalnoga standarda kvalifikacija za učitelje u osnovnim i srednjim školama* koji je u veljači 2016., u obliku preporuke, donijelo Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje.

Predloženi Okvir za izradu prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja odnosi se na razinu 7 po Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru s kojom se po završetku sveučilišnoga studija stječe 300 ECTS-bodova. Okvir za izradu prijedloga standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja dobra je podloga za dalju razradu Standarda cjelovite kvalifikacije za magistra primarnoga obrazovanja u skladu s Pravilnikom o registru HKO-a.

S obzirom da je određivanje skupova ishoda ključni preduvjet za razradu Standarda kvalifikacije (obujam skupa, način provjere pojedinačnih ishoda, uvjeti pristupanja ostvarivanju skupa) ovakav pristup je opravdan zato što omogućava postupno građenje i unapređivanje modela u kontinuiranom dijalogu s ostalim sudionicima.

Predloženi Okvir izravno se naslanja na ciljeve Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije (2014.) te je i primjer dobre prakse kako operacionalizirati mjere definirane u Cilju 4. Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

prof. dr. sc. Vlasta Vizek Vidović

LITERATURA

- ◆ Antulić, S. (ur.) (2012). Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja. Zagreb: Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.
- ◆ Domović, V. (2006). Profesionalne kompetencije studenata nastavnčkih fakulteta i predmetnih nastavnika. *Metodika – časopis za teoriju i praksu metodika u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi.* 7, 12, 43 – 52.
- ◆ Domović, V. (2011). Učiteljska profesija i profesionalni identitet učitelja. U: V. Vizek Vidović (ur.) *Učitelji i njihovi mentori.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja.
- ◆ Dželalija, M. (ur.) (2009). Hrvatski kvalifikacijski okvir – Uvod u kvalifikacije. Zagreb: MZOS.
- ◆ ESF programme „Development of the profession system“ (2013). Professional standard, Teacher EstQF level 7. www.kutsekoda.ee/fwkw/fb/10552237
- ◆ Europska Komisija/EACEA/Eurydice/Eurostat(2014). Ključni podaci o predškolskom odgoju i obrazovanju u Europi, Izdanje 2014. g. Izvešće Eurydice i Eurostata. Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije.
- ◆ Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014). Zagreb: MZOS
- ◆ Okvir nacionalnog standarda za učitelje u osnovnim i srednjim školama (2016). Nacionalno vijeće za odgoj i obrazovanje
- ◆ Pravilnik o Registru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (2014).
- ◆ Razvoj standarda kvalifikacije za učitelje kao podloga za uvođenje sustava licenciranja učitelja (2015). Grant shema – IPA Komponenta IV Operativni program za Razvoj ljudskih potencijala, mjera 3.1. – Daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
- ◆ Vizek Vidović, V. (2011). Profesionalni razvoj učitelja. U V. Vizek Vidović (ur.), *Učitelji i njihovi mentori.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja. 39 – 96.
- ◆ Vizek Vidović, V. (ur.) (2005). *Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive.* Zagreb: Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.
- ◆ Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (2013). http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_22_359.html
- ◆ Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (2013). Zagreb: MZOS.